

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Tid 26.10.2026 klo 18:00 -

Plats Fullmäktigesalen, Karstuvägen 4, Lojo

Ärenden

Ärende		Sida
1	Sammanträdets laglighet och beslutförhet	4
2	Protokolljusterare	5
3	Godkännande av behandlingsordningen för ärendena	6
4	Skattesatserna för 2027	7
5	Utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025	11
6	Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer samt koncerndirektiv	14
7	Ändring av grunden för arrende i fråga om radhustomterna i Gunnars och Muijala	27
8	Fastställande av pris för tomt för flervåningshus i Routio	31
9	Beviljande av befrielse från uppdrag som ersättare	34
10	Invånarinitiativ: Övervakningskamera vid träbron i Saukkola	37
11	Invånarinitiativ: Istandsättning av eldplatsen och naturstigen i Fagnäs	39
12	Invånarinitiativ: Cykelväg från Sammatti till Karislojo	41
13	Invånarinitiativ: Förhindrande av motortrafik på gång- och cykelvägen mellan Muhrsvägen och Mineritvägen	43
14	Invånarinitiativ: Utveckling av lätttrafikleder mellan tätorterna Sammatti-Karislojo i Lojo	45
15	Fullmäktigemotion om naturskola i Pullis	49
16	Fullmäktigemotion: Återinföring av lönesubvention för personer som sysselsätts med anpassad sysselsättning i Lojo	53
17	Nya motioner	60
18	Informationsärenden	61

Mikko Piirtola
ordförande

DELTAGARE

Medlem	Piirtola Mikko	ordförande
	Forsström Pirjo-Leena	1 vice ordförande
	Tallqvist Jan	2 vice ordförande
	Aaltola Maija	ledamot
	Aho Jarmo	ledamot
	Aittakumpu Birgit	ledamot
	Alanne Päivi	ledamot
	Alén Krista	ledamot
	Di Rodi-Maukku Suzanne	ledamot
	Elo Stina-Maarit	ledamot
	Ferin Kirsi	ledamot
	Haanmäki Kari	ledamot
	Halme Kaisa	ledamot
	Harjuranta Teemu	ledamot
	Heinonen Harry	ledamot
	Himmanen Heidi	ledamot
	Isotupa Juha-Pekka	ledamot
	Jolkkonen Otso	ledamot
	Junnila Matti	ledamot
	Järvinen Juhani	ledamot
	Koistinen Niklas	ledamot
	Kotiranta Anette	ledamot
	Kuusisto Noora	ledamot
	Lackman Taina	ledamot
	Liimatainen Tiina	ledamot
	Linnavirta Heikki	ledamot
	Luoma Pekka	ledamot
	Maittila Hannele	ledamot
	Méling Jani	ledamot
	Moilanen Janne	ledamot
	Mustalahti Anna	ledamot
	Nybäck Satu	ledamot
	Pajuoja Matti	ledamot
	Poikonen Piritta	ledamot
	Ristaniemi Teija	ledamot
	Räsänen Joona	ledamot
	Saari Leena	ledamot
	Saarinen Markku	ledamot
	Salmenpohja Juhana	ledamot
	Sarvi Kristian	ledamot
	Sassi Jukka	ledamot
	Saukkola Heli	ledamot
	Skaffari Laura	ledamot
	Slunga-Poutsalo Riikka	ledamot
	Sundqvist Kaj	ledamot
	Takala Pauliina	ledamot
	Tiainen Juho	ledamot
	Turpeinen Olavi	ledamot
	Vainio Anne-Mari	ledamot

	Valtonen Marsa	ledamot
	Väre Jari	ledamot
Övriga deltagare	Ståhl Petra	stadsdirektör
	Lundström Sanna	förvaltningsdirektör, protokollförare
	Lehmus Juha-Pekka	bildningsdirektör
	Häkkinen Hannes	tf stadsstrukturdirektör

Stadsfullmäktige

26.10.2026

1

Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Stadsfullmäktige 26.10.2026

I enlighet med 87 § i förvaltningsstadgan har möteskallelsen, föredragningslistan, bilagorna och tilläggs materialet till detta sammanträde har skickats elektroniskt 16.10.2026 till alla fullmäktigeledamöter och ledamöter i stadsstyrelsen och till stadsdirektören. Kungörelsen av sammanträdet är framlagd på stadens webbplats 16.10.-2.11.2026.

Fullmäktigesammanträdet är beslutfört då minst 34 ledamöter är närvarande.

Beslutförslag

Fullmäktige konstaterar att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutfört.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

2 Protokolljusterare

Stadsfullmäktige 26.10.2026

I enlighet med § 107 i Lojo stads förvaltningsstadga tillämpas på fullmäktiges protokoll vad som bestäms om förande av protokoll i 147 § i förvaltningsstadgan.

Fullmäktige väljer vid varje sammanträde två (2) ledamöter att justera sammanträdesprotokollet till de delar som protokollet inte justeras vid sammanträdet.

Protokollet justeras elektroniskt. För justering läggs protokollet med bilagorna och kringmaterialet till påseende på mötesportalen och undertecknas elektroniskt i ett underskriftssystem. Länken till undertecknande av protokollet lämnas in till protokolljusterare per e-post.

Justeringen av protokollet och underteckningarna ska vara utförda senast måndagen efter sammanträdet.

Beslutförslag

Till justerare av detta protokoll väljs ledamöterna Matti Pajuoja och Piritta Poikonen.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

3

Godkännande av behandlingsordningen för ärendena

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Föredragningslistan för sammanträdet har tillställts stadsfullmäktige. Enligt 97 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som de är upptagna på föredragningslistan, om inte fullmäktige beslutar något annat.

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar att behandla ärendena enligt den på förhand utdelade föredragningslistan.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

4**Skattesatserna för 2027**

1200/02.03.01/2022

Stadsstyrelsen 05.10.2026 § 314

Enligt 91 a § i lagen om beskattningsförfarande ska kommunen senast den 17 november året före skatteåret meddela Skatteförvaltningen vilken inkomstskattesats som ska tillämpas.

Om den 17 november inte är en arbetsdag ska anmälan göras senast den första arbetsdagen efter detta datum.

Från och med 2024 meddelas inkomstskattesatsen med en tiondels noggrannhet, fastighetsskattesatserna med en hundraedels noggrannhet.

För 2027 föreslås att inkomstskattesatsen på 7,9 ska förbli oförändrad.

Enligt 11 § i fastighetsskattelagen bestämmer kommunfullmäktige årligen storleken av kommunens fastighetsskattesatser inom de lagstadgade intervallen. Enligt fastighetsskattelagen ska fastighetsskatt för byggnader och mark tillfalla den kommun där fastigheten är belägen. Fastighetsskatten är en på basis av fastighetsskattesatsen bestämd andel av fastighetens beskattningsvärde och fastställs separat för mark och för byggnader och konstruktioner.

Baserat på fastighetsskattelagen har fastighetsskattesatsen följande intervaller 2027:

- Den allmänna fastighetsskattesatsen ska bestämmas inom intervallet 0,93-2,00 %
- Den allmänna fastighetsskattesatsen för mark ska bestämmas inom intervallet 1,30-2,00 %
- Fastighetsskattesatsen för stadigvarande bostad ska bestämmas inom intervallet 0,41-1,00 %
- Fastighetsskattesatsen för andra bostadsbyggnader ska bestämmas inom intervallet 0,93-2,00 %
- Fastighetsskattesatsen för kraftverk kan bestämmas inom intervallet 0,93-3,10 %.
- För allmännyttiga samfund kan skattesatsen bestämmas inom intervallet 0,00-2,00 % (fastighetsskattesats 0,00 endast om detta bestämts särskilt av fullmäktige).
- Fastighetsskattesatsen för obebyggda byggplatser kan bestämmas inom intervallet 2,00-6,00 %.

Skattesatsen för en fastighet som används för allmännyttiga ändamål av en allmännyttig sammanslutning får fastställas till en lägre nivå än den skattesats som annars tillämpas på fastigheten. Lojo stad har inte fattat något sådant beslut.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Kommuner som vill kan bestämma en särskild skattesats för obebyggda byggplatser. Om det inte fastställts någon särskild skattesats tillämpas den allmänna fastighetsskattesatsen. Lojo stad har fastställt en särskild skattesats för obebyggda tomter.

För 2027 föreslås att fastighetsskattesatserna ska hållas kvar på 2026 års nivå.

Lojo stads skattesatser för 2026 och förslag till skattesatser för 2027:

	2026	2027	Nedre gränser	Övre gränser
Inkomstskattesats	7,9	7,9		
<i>Fastighetsskattesatser</i>				
Mark	1,30	1,30	1,30	2,00
Allmän fastighetsskatt	1,03	1,03	0,93	2,00
Byggnad för stadigvarande boende	0,45	0,45	0,41	1,00
Annan bostadsbyggnad	1,05	1,05	0,93	2,00
Kraftverk	3,10	3,10	0,93	3,10
Obebyggd byggplats	4,50	4,50	2,00	6,00

Skatteintäkternas utveckling

De prognoser för skatteinkomster som gäller 2027 baserar sig på de senaste uppgifterna om redovisning och inflöde, på finansministeriets prognoser för samfundsskattens belopp samt på uppgifterna i den skatteprognosfil som upprätthålls av Kommunförbund där de prognoser för skatteintäkternas utveckling som presenterats i höstens kommunekonomiprogram har tagits i beaktande. I prognoserna har man beaktat den förväntade befolkningsökningen och skatteprognoserna har ställts i enlighet med nuvarande skattesatser.

År 2027 förväntas skatteintäkterna öka i hela landet med 4,0 procent jämfört med 2026. Intäkterna från kommunalskatten beräknas uppgå till cirka 10,9 miljarder euro i hela landet 2027, vilket är cirka 400 miljoner euro mer än 2026. Den sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien för löntagare med 0,15 procentenheter som föreslagits av Sysselsättningsfonden ökar kommunalskatteintäkterna med cirka 15 miljoner euro per år från och med nästa år.

Intäkter från samfundsskatten bedöms uppgå till cirka 1,9 miljarder euro i hela landet år 2027, vilket är cirka 120 miljoner mer än år 2026. Sänkningen av samfundsskattesatsen från och med nästa år och alla andra ändringar av beskattningsgrunden för samfundsskatten har beaktats. I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna till nettobelopp i samfundsskattens gruppandel för konsekvenserna av de ändringar som görs i beskattningsgrunderna. De har därför ingen inverkan på kommunernas finansiella ställning.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Fastighetsskatteintäkterna i hela landet uppgår till cirka 2,4 miljarder euro 2027, vilket är cirka 100 miljoner euro mer än 2026.

Prognosen för kommunernas skatteinkomster utgår för Lojo stads del från en inkomstskattesats på 7,9 procent. Inkomsterna från fastighetsskatten har beräknats med gällande skattesatser.

Inkomsterna från kommunalskatten beräknas uppgå till 93,6 miljoner euro, inkomsterna från samfundsskatten till 6,7 miljoner euro och inkomsterna från fastighetsskatten till 15,9 miljoner euro i Lojo 2027.

Räkenskapsår	2027**	2028**	2029**
Skatteslag			
Kommunalskatt	93 617	96 509	99 656
Ändring %	3,7	3,1	3,3
Samfundsskatt	6 717	7 000	7 284
Ändring %	5,8	4,2	4,1
Fastighetsskatt	15 891	15 891	15 891
Ändring %	7,3	0,0	0,0
Ska redovisas som skatteintäkter	116 225	119 399	122 831
Ändring %	4,3	2,7	2,9

(Källa: Kommunförbundets skatteprognosfil 9/2026)

Mer information

Ekonomidirektör Mikael Boström, mikael.bostrom(at)loha.fi

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar att

1. fastställa inkomstskattesatsen för Lojo stad för räkenskapsåret 2027 till 7,9 procent samt
2. fastställa fastighetsskattesatserna för 2027 enligt följande
 - den allmänna fastighetsskattesatsen för mark fastställs till 1,3 procent
 - den allmänna fastighetsskattesatsen fastställs till 1,03 procent
 - fastighetsskattesatsen för en byggnad som används för stadigvarande boende fastställs till 0,45 procent

Stadsfullmäktige

26.10.2026

- fastighetsskattesatsen för en byggnad som används för något annat än stadigvarande boende fastställs till 1,05 procent
- fastighetsskattesatsen för kraftverk fastställs till 3,10 procent och
- fastighetsskattesatsen för en obebyggd byggplats fastställs till 4,50 procent.

Behandling

Ekonomidirektör Mikael Boström anlände till sammanträdet kl. 12.15 då behandlingen av detta ärende inleddes.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

Ekonomidirektör Mikael Boström, mikael.bostrom(at)lohja.fi

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att

1. fastställa inkomstskattesatsen för Lojo stad för räkenskapsåret 2027 till 7,9 procent samt
2. fastställa fastighetsskattesatserna för 2027 enligt följande
 - den allmänna fastighetsskattesatsen för mark fastställs till 1,3 procent
 - den allmänna fastighetsskattesatsen fastställs till 1,03 procent
 - fastighetsskattesatsen för en byggnad som används för stadigvarande boende fastställs till 0,45 procent
 - fastighetsskattesatsen för en byggnad som används för något annat än stadigvarande boende fastställs till 1,05 procent
 - fastighetsskattesatsen för kraftverk fastställs till 3,10 procent och
 - fastighetsskattesatsen för en obebyggd byggplats fastställs till 4,50 procent.

Beslut

För kännedom

utdrag ekonomiplanerare Toikka (anmäler uppgifterna till Skatteförvaltningen)

Stadsfullmäktige

26.10.2026

5**Utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025**

1345/02.02.02/2025

Stadsfullmäktige 15.6.2026 § 57

Enligt 121 § i kommunallagen är revisionsnämndens uppgift att bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige ställt upp har uppnåtts i kommunen och kommunkoncernen och om verksamheten har ordnats på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Enligt 121 § 4 mom. i kommunallagen behandlas utvärderingsberättelsen i fullmäktige i samband med bokslutet.

Revisionsnämnden har utvärderat kommunens och kommunkoncernens verksamhet 2025 och presenterar resultaten av sin utvärdering i utvärderingsberättelsen.

Enligt kommunallagen ger kommunstyrelsen fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till. Som grund för utlåtandet bör styrelsen be de övriga organen om de svar som behövs på utvärderingsberättelsen.

Enligt kommunallagen ska revisionsnämnden bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska besluta om.

Revisionsnämnden har behandlat och berett utvärderingsberättelsen vid sina möten

13.2.2026 § 14
13.3.2026 § 22
17.4.2026 § 32
6.5.2026 § 41
19.5.2026 § 49 och
3.6.2026 § 54

Revisionsnämnden beslutade 3.6.2026 § 54 att

1. underteckna den färdiga utvärderingsberättelsen för 2025
2. föreslå för stadsfullmäktige att den antecknar Lojo stads utvärderingsberättelse för 2025 till kännedom
3. skicka utvärderingsberättelsen till stadsstyrelsen till kännedom och förutsätta att varje nämnd vid sitt möte behandlar observationerna om den samt
4. förutsätta att stadsstyrelsen före utgången av oktober 2026 ger fullmäktige (KL 121 §) och revisionsnämnden ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till.

Mer information

Stadsdirektör Petra Ståhl, petra.stahl@lohja.fi

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Bilaga

- Utvärderingsberättelse för 2025

Beslutförslag

Stadsfullmäktige beslutar att

1. anteckna utvärderingsberättelsen för 2025 till kännedom och
2. förutsätta att stadsstyrelsen före utgången av oktober 2026 ger stadsfullmäktige en utredning enligt 121.5 § i kommunallagen om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till. Åtgärderna ska också delges revisionsnämnden.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsstyrelsen, stadens ledningsgrupp

Stadsstyrelsen 05.10.2026 § 315

Revisionsnämnden har avgett sin utvärderingsberättelse för 2025 års verksamhet (stf 15.6.2026 § 57). Revisionsnämnden har bedömt hur budgeten och verksamhetsmålen har uppfyllts på stadsnivå. Revisionsnämnden har dessutom bedömt hur de nämndspecifika målen har uppnåtts i enlighet med revisionsnämndens utvärderingsprogram.

Revisionsnämnden förutsätter att varje nämnd vid sitt möte behandlar de iakttagelser och slutsatser som gäller nämnden och föreslår att stadsstyrelsen ger ett utlåtande om dem till fullmäktige enligt 121 § i kommunallagen samt till revisionsnämnden så att revisionsnämnden kan följa upp hur åtgärderna genomförs.

Nämnderna har behandlat utvärderingsberättelsen enligt följande:

- Tekniska nämnden 19.8.2026 § 119
- Stadsutvecklingsnämnden 20.8.2026 § 87
- Miljöhälsönämnden 25.8.2026 § 34
- Bildningsnämnden 26.8.2026 § 119
- Kultur- och fritidsnämnden 2.9.2026 § 80
- Sysselsättnings- och näringslivsnämnden 22.9.2026 § 45

Vissa av utlåtandena om utvärderingsberättelsen kan betraktas som en begäran om åtgärder i en viss fråga, medan andra kan betraktas som ett konstaterande i en viss fråga.

Mer information

Stadsdirektör Petra Ståhl, [petra.stahl\(at\)lohja.fi](mailto:petra.stahl(at)lohja.fi)

Kompletterande material

- Utvärderingsberättelse för 2025
- Tekniska nämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Stadsutvecklingsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Miljöhälsönämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Bildningsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Kultur- och fritidsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025

Stadsfullmäktige

26.10.2026

2025

- Sysselsättnings- och näringslivsnämndens utlåtande om
utvärderingsberättelsen för 2025

Bilaga

- Stadsstyrelsens utlåtande om revisionsnämndens utvärderingsberättelse
för 2025

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att, utöver det som nämnderna konstaterat i sina
egna utlåtanden, ge stadsfullmäktige och revisionsnämnden det bifogade
utlåtandet om revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2025.

Behandling

Avlägsnande Ekonomidirektör Mikael Boström avlägsnade sig från mötet
kl. 12.30 under behandlingen av detta ärende.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige och revisionsnämnden

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

Stadsdirektör Petra Ståhl, petra.stahl(at)lohja.fi

Bilaga

- Utvärderingsberättelse för 2025
- Tekniska nämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Stadsutvecklingsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Miljöhälsönämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Bildningsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Kultur- och fritidsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025
- Sysselsättnings- och näringslivsnämndens utlåtande om utvärderingsberättelsen för 2025

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar att, utöver det som nämnderna konstaterat i sina egna
utlåtanden, anteckna för kännedom det bifogade utlåtandet om
revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2025.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

6**Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer samt koncerndirektiv**

125/00.01.02/2023

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 21.01.2025 § 7

Ägarpolitiska riktlinjer

Lojo stadsstrategi fungerar som utgångspunkt för de ägarpolitiska riktlinjerna. Stadsstrategin ska baseras på en bedömning av kommunens nuvarande situation samt på en bedömning av framtida förändringar i verksamhetsmiljön och deras inverkan på hur stadens uppgifter fullföljs. På motsvarande sätt ska de ägarpolitiska riktlinjerna baseras på en bedömning av nuläget i Lojo vad gäller ägande och på en bedömning av framtida förändringar i verksamhetsmiljön och deras inverkan på sättet att ordna tjänster samt ägande.

Ägarpolitiken är ett av stadens styrmedel. Det skapar förutsättningar för framgångsrik verksamhet i staden. I de ägarpolitiska riktlinjerna fastställs stadens principer som ägare, vad kommunen äger, vilka mål som ställs för ägandet och vem som ansvarar för egendomens värde och användning samt hur uppföljningen och övervakningen av ägarpolitiken är organiserad.

Målet med ägarpolitiken är att säkerställa att beslutsfattandet är systematiskt och långsiktigt och att kapitalet används effektivt och att det är till fördel för hela kommunkoncernen.

Syftet med Lojo stads ägarpolitik och ägarpolitiska riktlinjer är attklargöra faktorer som hänför sig till ägande. Genom ägarpolitiska riktlinjer och principer är det möjligt att för enskilda bolag fatta konsekventa beslut och dra upp riktlinjer vad gäller ägarpolitik. Syftet med ägarpolitiska riktlinjer är att förverkliga Lojo stads ägarpolitiska mål.

Enligt kommunallagen bildar kommunen och dess dottersamfund en kommunkoncern, vars styrning och ordnande av koncernövervakningen koncernledningen svarar för. Enligt lagen ansvarar koncernledningen för genomförandet av ägarstyrningen i kommunkoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan. Stadsfullmäktige ska besluta om principerna för ägarstyrningen och om koncerndirektivet.

Principer för ägarstyrning

Enligt 14 § i kommunallagen (410/2015) beslutar fullmäktige om principerna för ägarstyrningen. I principerna för ägarstyrning fastställs vilken egendom kommunen skaffar, i vilka uppgifter och projekt kommunen är ägare eller investerare, vilka mål som ställs för ägandet, vem som

Stadsfullmäktige

26.10.2026

ansvarar för egendomens värde och användning samt hur uppföljningen och övervakningen av ägarpolitiken ordnas. Principerna utgår från de mål som härletts ur stadsstrategin. Styrningen av stadskoncernen, dvs. stadens dotterbolag, baserar sig på det koncerndirektiv som stadsfullmäktige godkänt (stadsfullmäktige 24.5.2023 § 54).

Stadsfullmäktige beslutar i stadsstrategin om de långsiktiga målen för stadens verksamhet och ekonomi. I budgeten fastställer stadsfullmäktige de kortsiktiga målen för stadens och stadskoncernens verksamhet och ekonomi. Dessa mål förverkligas genom stadsstrategin. Stadsfullmäktige beslutar också om principerna för ägarstyrningen och om koncerndirektivet. Stadskoncernen ska ledas som en helhet i enlighet med de strategiska målen.

Lojo stads ägarstyrning gäller i huvudsak stadens dottersamfund, men i tillämpliga delar även andra samfund, i vilka kommunen äger aktier eller andelar, eller i vilka kommunen har rösträtt på grund av stadgarna eller medlemskapet. Framgångsrik verksamhet kräver att man förstår vad man äger, vad man använder tillgångarna till, vilka kostnader de medför och vilka alternativen är. Ägarstyrningen stöder kommunens utvecklingsmål och fungerar som ett ledningsverktyg för kommunen och skapar därigenom förutsättningar för en framgångsrik verksamhet.

Koncerndirektiv

Koncerndirektivet utgör ett viktigt instrument för ägarstyrningen.

Syftet med koncerndirektivet är att i enlighet med kommunens mål skapa en ram för ägarstyrningen. Koncerndirektivet harmoniserar styrningsförfarandena och effektiviserar förutsättningarna för ledning av kommunkoncernen så att kommunkoncernen och kommunens övriga verksamhet kan ledas som en helhet enligt enhetliga principer och med beaktande av kommunkoncernens helhetsintresse.

Syftet med koncerndirektivet är dessutom att harmonisera styrningen av de kommunala bolagen, öka

transparensen i verksamheten, förbättra kvaliteten på den information kommunen får från sina bolag och effektivisera informationsflödet. Koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och för ordnandet av övervakningen av koncernerna. Koncerndirektivet behandlas och godkänns vid bolagsstämman och i styrelsen för de dottersamfund där kommunen har bestämmande inflytande. Samtidigt förbinder sig dottersammanslutningen att följa koncerndirektivet i sin helhet

Koncerndirektivet kommer att uppdateras under våren 2025. Principerna för ägarstyrning kommer att införlivas i koncerndirektivet.

Lojo stad har inga gällande egentliga ägarpolitiska riktlinjer eller principer för ägarstyrning utöver det som ingår i koncerndirektivet.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Mer information

Ekonomidirektör Raija Lindroos, [raija.lindroos\(at\)lohja.fi](mailto:raija.lindroos(at)lohja.fi)

Mer information

Ekonomidirektör Lindroos Raija

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att föra en remissdiskussion om ägarpolitiska riktlinjer/principer samt att inleda beredningen av ägarpolitiken.

Beslut

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med förslaget.

Behandling

Ersättare Juha Niemimaa lämnade mötet efter behandlingen av detta ärende kl. 18.00.

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 18.11.2025 § 54

Vid det föregående mötet kom man överens om att ärenden som gäller ägarpolitik ska beredas stegvis och att ärendena ska tas upp till behandling i koncern- och egendomssektionen när materialet har hunnit beredas. Först tas det dokument om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer som har beretts under hösten upp till behandling.

Mer information

Ekonomidirektör Raija Lindroos, [raija.lindroos\(at\)lohja.fi](mailto:raija.lindroos(at)lohja.fi)

Kompletterande material

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer (utkast)

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion antecknar för kännedom läget vad gäller beredningen av för dokumentet om ägarpolitiska riktlinjer.

Behandling

Raija Lindroos var sakkunnig vid mötet under behandlingen av detta ärende.

Beslut Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med förslaget.

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 13.01.2026 § 6

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade 21.1.2025 § 7 inleda beredningen av ägarpolitiken. Lojo stad har inga gällande egentliga ägarpolitiska riktlinjer eller principer för ägarstyrning utöver det som ingår i koncerndirektivet.

Först tas dokumentet om ägarpolitiska riktlinjer upp till behandling. Man vill att även ersättarna i stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion ska delta i beredningen av riktlinjerna. Av denna anledning ordnar sektionen den 13 januari 2026 kl. 9 ett seminarium om ägarpolitiska riktlinjer. Sektionens medlemmar och ersättare har kallats till seminariet. Efter

Stadsfullmäktige

26.10.2026

seminariet för medlemmarna i stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion under sitt möte en remissdiskussion för att bereda dokumentet ägarpolitiska riktlinjer, och dokumentet läggs fram för beslut vid stadsstyrelsens koncern- och egendomssektionens nästa möte. Vid samma möte kommer också Lojo stads principerna för ägarstyrning och koncerndirektiv att tas upp för behandling.

Mer information Stadsdirektör Petra Ståhl, [petra.stahl\(at\)lohja.fi](mailto:petra.stahl(at)lohja.fi), Ekonomidirektör Raija Lindroos, [raija.lindroos\(at\)lohja.fi](mailto:raija.lindroos(at)lohja.fi)

Föredragande Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att föra en remissdiskussion om beredningen av de ägarpolitiska riktlinjerna.

Beslut Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med förslaget.

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 10.02.2026 § 13

På basis av det seminarium som koncern- och egendomssektionen höll den 13 januari 2026 har dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer redigerats och uppdaterats. En redigerad version av dokumentet finns som kompletterande material.

I Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer fastställs de allmänna principerna för ägarstyrningen, vad staden äger, vilka utvecklingsmål som ställs för befintligt ägande och hur genomförandet av ägarpolitiken följs upp.

Koncerndirektivet stöder den ägarpolitiska styrningen av stadskoncernen, genomförandet av stadsstrategin, uppnåendet av de funktionella och ekonomiska målen samt dottersamfundens verksamhet. Syftet med koncerndirektivet är att enligt enhetliga principer och med beaktande av kommunens helhetsintresse effektivisera ledningen av kommunkoncernen som helhet. Koncerndirektivet harmoniserar också verksamhetssätten och verksamhetskulturen inom dotterbolagen.

Lojo stads koncerndirektiv har uppdaterats bl.a. i fråga om principerna för ägarstyrningen, och de frågor som den interna revisorn lyft fram har lagts till (bl.a. har den verkställande direktörens uppgifter lagts till). Utkastet till koncerndirektiv finns bland de kompletterande materialen.

Mer information Ekonomidirektör Raija Lindroos, [raija.lindroos\(at\)lohja.fi](mailto:raija.lindroos(at)lohja.fi)

Kompletterande material - Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer (utkast, version 2.2.2025) -Lojo stads koncerndirektiv (utkast)

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att för kännedom anteckna beredningen av dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer samt beredningen av koncerndirektivet.

Beslut

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med förslaget.

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 03.03.2026 § 21

På basis av diskussionen under det föregående mötet har det i dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och i koncerndirektivet gjorts några korrigeringar och tillägg. De senaste versionerna finns som kompletterande material.

Mer information

Ekonomidirektör Raija Lindroos, [raija.lindroos\(at\)lohja.fi](mailto:raija.lindroos(at)lohja.fi)

Kompletterande material

-Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer (utkast, version 23.2.2025) -Lojo stads koncerndirektiv (utkast, version 23.3.2025), ändringar -Lojo stads koncerndirektiv (utkast, version 23.2.2025), utan färger

Föredragande

tf stadsdirektör Juha-Pekka Lehmus

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att begära utlåtanden av dotterbolagen och stadens organ om dokumentet om ägarpolitiska riktlinjer för Lojo stad och om utkastet till koncerndirektiv.

Behandling

Teknisk ändring

Lojo stads koncerndirektiv (utkast, version 23.2.2026) har funnits som kompletterande material Som en teknisk korrigerig stryks meningen "En styrelseledamot ska delta i en

HHJ-styrelsekurs efter att ha valts till styrelsen, om HHJ-kursen inte har slutförts tidigare." Det korrigerade materialet har varit framlagt under mötet.

Föredragandens ändrade beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att begära utlåtanden av dotterbolagen och stadens organ om dokumentet om ägarpolitiska riktlinjer för Lojo stad och om utkastet till koncerndirektiv.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Beslut

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med det ändrade förslaget.

För kännedom

Dotterbolag och stadens organ

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 05.05.2026 § 46

De utlåtanden som koncern- och egendomssektionen vid stadsstyrelsen har begärt har lämnats av

- Lohjan Vuokra-Asunnot Oy
- Lohjan Energiahuolto Oy Loher
- Lohjan Liikuntakeskus Oy
- Lohjan Liikuntahallit Oy
- Lohjan Kiinteistöt Oy
- Stadsutvecklingsnämnden
- Tekniska nämnden
- Bildningsnämnden
- Kultur- och fritidsnämnden

De utlåtanden som lämnats och en sammanfattning av dem finns i det kompletterande materialet. Lohjan Energiahuolto Oy Loher har bekräftat att handlingarna är i ordning, inga andra kommentarer.

De slutliga dokumenten har utarbetats med beaktande av de utlåtanden som lämnats.

Mer information Stadsdirektör Petra Ståhl, [petra.stahl\(at\)lohja.fi](mailto:petra.stahl@lohja.fi)

Kompletterande material - Ägarpolitiska riktlinjer (utkast), - Koncerndirektiv (utkast)
- Sammanfattning av de utlåtanden som lämnats om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Sammanfattning av de utlåtanden som lämnats om koncerndirektivet
- Utlåtandet som omfattar de ägarpolitiska riktlinjer för Lojo stad 2026
- Utlåtanden som omfattar koncerndirektivet 28.4.2026
- Lohjan Vuokra-Asunnot Oy:s kommentarer till utkastet till koncerndirektiv
- Lohjan Liikuntakeskus Oy:s utlåtande om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Lohjan Liikuntahallit Oy:s utlåtande om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Lohjan Kiinteistöt Oy:s utlåtande om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Stadsutvecklingsnämndens utlåtande om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Tekniska nämndens utlåtande om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Bildningsnämndens utlåtande om de ägarpolitiska utlåtandena
- Kultur- och fritidsnämndens utlåtande om de ägarpolitiska riktlinjerna

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektionen beslutar att föreslå för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att de bifogade dokumentet om ägarpolitiska riktlinjer samt koncerndirektivet ska godkännas.

Behandling

Satu Huttu, medlem i stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion, återvände till mötet klockan 9.55

Föredragandens ändrade beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att

1. Remittera dokumentet om de ägarpolitiska riktlinjerna samt koncerndirektivet för ny beredning och

2. hålla ett extra möte onsdagen den 17 juni 2026 kl. 9.00 för att behandla handlingarna.

Beslut

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade att 1. remittera dokumentet om de ägarpolitiska riktlinjerna samt koncerndirektivet för ny beredning och 2. hålla ett extra möte onsdagen den 17 juni 2026 kl. 9.00 för att behandla handlingarna.

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 17.06.2026 § 53

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade vid sitt möte 5.5.202 (§ 46) att remittera dokumentet om de ägarpolitiska riktlinjerna samt koncerndirektivet för ny behandling. Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion begärde den 5 maj 2026 utlåtanden av fullmäktigegrupperna i Lojo stad om de ägarpolitiska riktlinjerna och om koncerndirektivet som är under beredning. Ställningstagandena skulle lämnas senast 25.5.2026.

De slutliga dokumenten kommer att beredas för beslut av stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion och vidare av stadsstyrelsen och stadsfullmäktige, med beaktande av de ställningstaganden som lämnats.

Mer information

Stadsdirektör Petra Ståhl, petra.stahl(at)lohja.fi

Kompletterande material

- Ägarpolitiska riktlinjer (utkast), - Koncerndirektiv (utkast)
- Sammanfattning av de utlåtanden som lämnats om de ägarpolitiska riktlinjerna
- Sammanfattning av de utlåtanden som lämnats om de koncerndirektivet
- Utlåtanden som omfattar Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 2026
- Utlåtanden som omfattar koncerndirektivet 28.4.2026

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Beslutsförslag

På basis av den erhållna responsen och på basis av det utförda beredningsarbetet för stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion en diskussion om färdigställandet av de ägarpolitiska riktlinjerna inför beslutsfattandet.

Behandling

Föredragandens ändrade beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar om följande tidtabell för beredningen av de slutliga ägarpolitiska riktlinjerna efter att ha fört en diskussion om den respons som hittills erhållits och det beredningsarbete som utförts:

1. Koncern- och egendomssektionen behandlar materialet vid sitt möte den 12 augusti och beslutar att sända materialet till fullmäktigegrupperna och koncernbolagen för utlåtande så att utlåtandena ska lämnas senast den 22 augusti 2026.
2. Det färdigställda materialet kommer att presenteras för ledamöterna vid ett tillfälle som ordnas den 17 augusti kl. 16.30–17.15.
3. Koncern- och egendomssektionen beslutar om förslaget till godkännande av ägarpolitiska riktlinjer vid sitt möte 9.9.2026.

Beslut

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med föredragandens ändrade förslag.

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 12.08.2026 § 62

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade vid sitt möte 17.6.2026 (§ 53) om tidtabellen för beredningen av de dokument som gäller ägarstyrningen. Enligt tidtabellen ska utkastet till ägarpolitiska riktlinjer och koncerndirektivet med bilagor skickas till fullmäktigegrupperna och koncernbolagen för utlåtande så att utlåtandena ska vara tillgängliga senast 22.8.2026. Dokumentutkasten läggs fram vid tillfället den 17 augusti 2026. De färdigställda dokumenten kommer därefter att beredas för beslut av koncern- och fastighetssektionen, stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.

Mer information

Förvaltningsjurist Marie Rautio-Sipilä, marie.rautio-sipila(at)lohja.fi

Kompletterande material

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer, utkast 6.8.2026 -Samfundsspecifika ägarpolitiska riktlinjer, utkast 6.8.2026 -Koncerndirektiv, utkast 6.8.2026 - Bilaga till koncerndirektivet, utkast 6.8.2026

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Bilaga

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar att:

1. skicka utkastet till ägarpolitiska riktlinjer och koncerndirektivet med bilagor till fullmäktigegrupperna och koncernbolagen för utlåtande så att utlåtandena ska lämnas till stadens registratorskontor senast 22.8.2026;
2. den 17 augusti 2026 kl. 16.30–17.15 via Teams lägga fram utkastet till ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv för fullmäktigeledamöterna, ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen samt de ordinarie och ersättande medlemmarna i koncern- och egendomssektionen. Det betalas inte något arvode för tillställningen.

Beslut

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med förslaget.

För kännedom

fullmäktigegrupperna, koncernbolagen, ledamöter och ersättare i stadsstyrelsen, medlemmar och ersättare i koncern- och egendomssektionen

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion 09.09.2026 § 69

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade vid sitt möte 12.8.2026 (§ 62) att sända utkasten till ägarpolitiska riktlinjer och koncerndirektiv för Lojo stad till fullmäktigegrupperna och koncernbolagen för utlåtande. Utlåtande skulle lämnas senast 22.8.2026 till stadens registratorskontor. De inkomna utlåtandena finns som kompletterande material till detta beslut. Utkasten presenterades den 17.8.2026 i enlighet med koncern- och egendomssektionens beslut 12.8.2026 (§ 62) för fullmäktigeledamöterna, ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen samt de ordinarie medlemmarna och suppleanterna i koncern- och egendomssektionen.

Enligt koncern- och egendomssektionens beslut 12.8.2026 (§ 62) ska de ägarpolitiska riktlinjerna efter remissbehandlingen läggas fram för koncern- och egendomssektionen samt vidare för stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för beslut. De handlingar som har fogats till detta beslutsärende har utarbetats så att de inkomna utlåtandena har beaktats.

Som kompletterande material till ärendet har fogats utkast daterade 1.9.2026 till de ovan nämnda handlingarna av vilka framgår de ändringar som gjorts i utkasten efter remissbehandlingen. Den handling om ägarpolitiska riktlinjer specifika för sammanslutningar som finns som kompletterande material är avsett att utarbetas separat efter att dokumentet om ägarpolitiska riktlinjer har godkänts samt för att godkännas

Stadsfullmäktige

26.10.2026

i stadsfullmäktige i samband med budgetbehandlingen. Dokumentet bereds i samarbete med koncernsammanslutningarna. De bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna ska uppdateras vid behov.

Enligt det bifogade koncerndirektivet ska den rapportering som gäller riskhantering ske två gånger om året i samband med halvårsrapporten och bokslutet. Till denna del är det lämpligt att riskhanteringen under innevarande år 2026 rapporteras i enlighet med den koncerninstruktion som stadsfullmäktige godkände den 24 maj 2023 § 54 i slutet av oktober och i samband med bokslutet. På så sätt erhålls en uppdaterad bild av de riskbedömningar som gjordes senast i samband med bokslutet för 2025.

Mer information

Förvaltningsjurist Marie Rautio-Sipilä, marie.rautio-sipila(at)lohja.fi

Kompletterande material

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 1.9.2026 ändringar
- Sammanslutningsspecifika ägarpolitiska riktlinjer 1.9.2026
- Koncerndirektiv utkast 1.9.2026 ändringar
- Bilaga till koncerndirektivet 1.9.2026 ändringar
- Styrelsen för Lohjan Liikuntakeskus Oy 16.4.2026 § 27 Utlåtande om dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv
- Styrelsen för Lohjan Liikuntahallit Oy 16.4.2026 § 20 Utlåtande om dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv
- Utlåtande av Lohjan Energiahuolto Oy Loheri om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av den gröna fullmäktigegruppen om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av samlingspartiets fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektiven
- Utlåtande av SDP:s fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av SFP:s fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och om koncerndirektivet
- Lohjan Vuokra-asunnot Oy:s kommentarer till utkastet till koncerndirektiv

Bilagor

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 9.9.2026
- Koncerndirektiv 9.9.2026
- Bilaga till koncerndirektivet 9.9.2026

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att de bifogade dokument om de ägarpolitiska riktlinjerna samt koncerndirektivet ska godkännas så att under innevarande år 2026 ska den rapportering som gäller riskhantering i enlighet med det koncerndirektiv som stadsfullmäktige godkänt 24.5.2023 § 54 ske före utgången av oktober och i samband med bokslutet.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Stadsstyrelsens koncern- och egendomssektion beslutade i enlighet med förslaget.

För kännedom

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 28.09.2026 § 299

Mer information

Förvaltningsjurist Marie Rautio-Sipilä, marie.rautio-sipila(at)lohja.fi

Kompletterande material

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 1.9.2026 ändringar
- Sammanslutningsspecifika ägarpolitiska riktlinjer 1.9.2026
- Koncerndirektiv utkast 1.9.2026 ändringar
- Bilaga till koncerndirektivet 1.9.2026 ändringar
- Styrelsen för Lohjan Liikuntakeskus Oy 16.4.2026 § 27 Utlåtande om dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv
- Styrelsen för Lohjan Liikuntahallit Oy 16.4.2026 § 20 Utlåtande om dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv
- Utlåtande av Lohjan Energiahuolto Oy Loheri om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av den gröna fullmäktigegruppen om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av samlingspartiets fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektiven
- Utlåtande av SDP:s fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av SFP:s fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och om koncerndirektivet
- Lohjan Vuokra-asunnot Oy:s kommentarer till utkastet till koncerndirektiv

Bilaga

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 9.9.2026
- Koncerndirektiv 9.9.2026
- Bilaga till koncerndirektivet 9.9.2026

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar att de bifogade dokument om de ägarpolitiska riktlinjerna samt koncerndirektivet ska godkännas så att under innevarande år 2026 ska den rapportering som gäller riskhantering i enlighet med det koncerndirektiv som stadsfullmäktige godkänt 24.5.2023 § 54.ske före utgången av oktober och i samband med bokslutet.

Behandling

Förvaltningsjurist Marie Rautio-Sipilä anslöt sig till mötet som sakkunnig klockan 14.31 och avlägsnade sig från mötet klockan 15.02 innan

Stadsfullmäktige

26.10.2026

beslutsfattandet.

Stadsstyrelsens ledamot Kaj Sundqvist avlägsnade sig från mötet klockan 14.41. Sundqvist återvände till mötet klockan 14.48 medan behandlingen av detta ärende pågick.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

Förvaltningsjurist Marie Rautio-Sipilä, marie.rautio-sipila(at)lohja.fi

Kompletterande material

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 1.9.2026 ändringar
- Sammanslutningsspecifika ägarpolitiska riktlinjer 1.9.2026
- Koncerndirektiv utkast 1.9.2026 ändringar
- Bilaga till koncerndirektivet 1.9.2026 ändringar
- Styrelsen för Lohjan Liikuntakeskus Oy 16.4.2026 § 27 Utlåtande om dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv
- Styrelsen för Lohjan Liikuntahallit Oy 16.4.2026 § 20 Utlåtande om dokumentet om Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer och utkastet till koncerndirektiv
- Utlåtande av Lohjan Energiahuolto Oy Loheri om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av den gröna fullmäktigegruppen om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av samlingspartiets fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektiven
- Utlåtande av SDP:s fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och koncerndirektivet
- Utlåtande av SFP:s fullmäktigegrupp om de ägarpolitiska riktlinjerna och om koncerndirektivet
- Lohjan Vuokra-asunnot Oy:s kommentarer till utkastet till koncerndirektiv

Bilaga

- Lojo stads ägarpolitiska riktlinjer 9.9.2026
- Koncerndirektiv 9.9.2026
- Bilaga till koncerndirektivet 9.9.2026

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att de bifogade dokument om de ägarpolitiska riktlinjerna samt koncerndirektivet ska godkännas så att under innevarande år 2026 ska den rapportering som gäller riskhantering i enlighet med det koncerndirektiv som stadsfullmäktige godkänt 24.5.2023 § 54 ske före utgången av oktober och i samband med bokslutet.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

För kännedom

För kännedom utdrag och direktiv de verkställande direktörerna för
koncernbolagen

Stadsfullmäktige

26.10.2026

7**Ändring av grunden för arrende i fråga om radhustomterna i Gunnars och Muijala**

625/10.00.02.02/2026

Stadsutvecklingsnämnden 20.08.2026 § 89

1) Sammanfattning

Då det gäller de tre lediga radhustomterna i Gunnars och de två lediga radhustomterna i Muijala, vilka inte har någon efterfrågan, ändras grunden för arrende så att den motsvarar den verkliga bygggrätten i stället för den bygg rätt som anges i detaljplanen. Köpeskillingen och priset för att lösa in en arrendetomt förblir oförändrade räknat utgående från hela den bygg rätt som fastställts i detaljplanen. Enhetspriserna och de kapitalvärden som ligger till grund för arrendet ändras inte.

2) Grunden för arrende av radhustomterna i Gunnars och Muijala

I Gunnars finns tre radhustomter som blev lediga i augusti 2022. För två av dem fanns det i oktober 2022 ett beslut om arrende men den sökande avstod från den ena tomten i oktober 2023 och från den andra efter en förlänging i oktober 2024. Alla dessa tre tomter har fortfarande varit tillgängliga för ansökan nu under sommaren 2026 men det har inte ens kommit några förfrågningar om dem. I Muijala blev två tomter lediga i juni 2024 men det har inte kommit en enda förfrågan om dem. Det finns närmare uppgifter om dessa tomter i det kompletterande materialet. Det årliga grundarrendet går bäst att jämföra mellan tomterna utan att ta i beaktande den förändring av levnadskostnadsindexet som gäller tomter som redan arrenderas ut.

För att främja byggandet på dessa fem tomter föreslås att grunden för arrende ändras så att den motsvarar den verkliga utnyttjade bygggrätten. Att utnyttja hela den planerade bygggrätten, eller ens drygt 60 procent, innebär i praktiken att man bygger radhus i två våningar, åtminstone delvis. I Lojo finns dock inte alls efterfrågan på radhus i två våningar. I Gunnars har i genomsnitt drygt hälft av den bygg rätt som anges i detaljplanen använts på redan byggda motsvarande radhustomter och husen är helt och hållet i ett plan (på den tomt som köpts av personer har det *delvis* byggts i två plan). På basis av detta uppgår den lämpliga omfattningen av byggnadsskyldigheten till 50 procent. Av de sex radhustomter i Gunnars som överlåtits har fem varit utarrenderade och av dessa har alla fem lösts in efter att de byggts, den sista i augusti 2026.

Det kan också hända att den här förändringen inte heller ökar efterfrågan men man vet inte förrän man har provat. Ändringen gäller inte köp av tomt och inte heller inlösning av en arrendetomt. Inte heller priset per enhet eller kapitalvärdena ändras. Reserveringsavgiftens storlek ändras inte heller.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Exempel på sådan byggrätt enligt detaljplanen som uppgår till 50 procent:

	m ²	k-m ²	perusvuokra nyt, €	perusvuokra 55 % rak.oik., €	Ostohinta €, ei muutosta
Gunnarla					
701-1	6612	2314	11 570 €	6 364 €	231 400 €
702-1	4439	1554	7 700 €	4 235 €	155 400 €
703-1	4974	1741	8 705 €	4 788 €	174 100 €
Muijala					
608-1	6226	2179	11 712 €	6 442 €	234 243 €
609-1	6845	2396	12 879 €	7 083 €	257 570 €
yht.	29 096	10 184	52 566 €	28 911 €	1 052 713 €

Markarrendatorn ska omedelbart meddela den som arrenderar ut marken om eventuell tillbyggnad och om ökningen av omfattningen av den byggrätt som använts. Detta gäller både byggande som kräver bygglov och eventuellt byggande som är befriat från bygglov (under 30 m² vy/våning). Arrendet ändras från och med ingången av den faktureringsperiod för ett arrende som följer på den period under vilken anmälan gjordes. Avtalsvitet för underlåtenhet att anmäla uppgår till 10 gånger det beräknade extra arrendet för den tid som underlåtenheten varar för varje påbörjat år för vilket man underlåtit att anmäla. Då det gäller gränsfall är det också möjligt att arrendatorn river de byggnader som hen har uppfört. För att garantera rättvis behandling samt med tanke på allmän rättsuppfattning minskar arrendeavgiften då det gäller gränsfall så att avgiften motsvarar den utnyttjade byggrätten. För att öka efterfrågan på tomterna och för att tomterna överhuvudtaget ska bebyggas är det acceptabelt att ta den här lilla risken. Avgifterna för att ansluta vatten och avlopp till bostadstomterna gäller för hela den byggrätt som fastställts i detaljplanen och avgifterna gäller genast i och med det första bygglovet.

Detta förfarande innebär en tidsmässig ojämlikhet i jämförelse med *arrende*. Det är dock bättre för staden och hela samhället att dessa tomter överhuvudtaget bebyggs. Det att tomterna bebyggs vinner över tidsmässig ojämlikhet. Då det gäller eventuellt byggande vars prissättning regleras av ARA (numera VARKE; Centralen för statligt stött bostadsbyggande) kommer arrendet hur som helst att beräknas utifrån den utnyttjade byggrätten i enlighet med villkoren.

3) Övrigt

Uppgifterna om ändringen av grunden för arrende i fråga om tomterna i Gunnars och Muijala kan genast efter att fullmäktiges beslut vunnit laga kraft läggas till bland de uppgifter som gäller ansökan om tomterna. Sådana förhansuppgifter som krävs för att ändringen ska vinna laga kraft kan så klart läggas till bland uppgifterna om tomtansökan genast efter att stadsfullmäktige fattat beslut, om det beslutet och de beslut som föregick det är i enlighet med förslaget.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Mer information

markanvändningsingenjör Riku Korhonen, riku.korhonen(at)lohja.fi

Kompletterande material

- karta och uppgifter om radhustomterna i Gunnars (1 sida)
- karta och uppgifter om radhustomterna i Muijala (1 sida)

Föredragande

stf. Stadsstrukturdirektör Häkkinen Hannes

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att Lojo stad i fråga om AP-tomterna i kvarteren 701–703 i stadsdelen Gunnars och AP-tomterna i kvarteren 608–609 i stadsdelen Muijala ändrar grunden för arrende så att den motsvarar den faktiska byggrätt som används. Denna ändring gäller inte köp av tomt, inlösning av arrendetomt eller storleken på reserveringsavgiften. Markarrendatorn ska omedelbart meddela den som arrenderar ut marken om eventuell tillbyggnad. Arrendet höjs från och med början av den faktureringsperiod som följer på den period under vilken anmälan gjordes. Avtalsvitet för underlåtenhet att anmäla uppgår till 10 gånger det beräknade extra arrendet för den tid som underlåtenheten varar för varje påbörjat år för vilket man underlåtit att anmäla. Eventuell rivning av byggnader sänker i motsvarande mån arrendet. Omfattningen av byggnadsskyldigheten uppgår till 50 procent i fråga om dessa tomter.

Behandling

Avlägsnande

Förvaltningsdirektör Maria Pernu avlägsnade sig från mötet kl. 15.17 under behandlingen av detta ärende.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Till stadsstyrelsens föredragningslista

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 272

Mer information

markanvändningsingenjör Riku Korhonen, riku.korhonen(at)lohja.fi

Kompletterande material

- karta och uppgifter om radhustomterna i Gunnars (1 sida)
- karta och uppgifter om radhustomterna i Muijala (1 sida)

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar föreslå för stadsfullmäktige att Lojo stad i fråga om AP-tomterna i kvarteren 701–703 i stadsdelen Gunnars och AP-tomterna i kvarteren 608–609 i stadsdelen Muijala ändrar grunden för arrende så att den motsvarar den faktiska byggrätt som används.

Denna ändring gäller inte köp av tomt, inlösning av arrendetomt eller storleken på reserveringsavgiften.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Markarrendatorn ska omedelbart meddela den som arrenderar ut marken om eventuell tillbyggnad. Arrendet höjs från och med början av den faktureringsperiod som följer på den period under vilken anmälan gjordes. Avtalsvitet för underlåtenhet att anmäla uppgår till 10 gånger det beräknade extra arrendet för den tid som underlåtenheten varar för varje påbörjat år för vilket man underlåtit att anmäla.

Eventuell rivning av byggnader sänker i motsvarande mån arrendet. Omfattningen av byggnadsskyldigheten uppgår till 50 procent i fråga om dessa tomter.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

markanvändningsingenjör Riku Korhonen, riku.korhonen(at)lohja.fi

Kompletterande material

- karta och uppgifter om radhustomterna i Gunnars (1 sida)
- karta och uppgifter om radhustomterna i Muijala (1 sida)

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att Lojo stad ändrar grunden för arrende så att den motsvarar den faktiska byggrätt som används då det gäller AP-tomterna i kvarteren 701–703 i stadsdelen Gunnars och AP-tomterna i kvarteren 608–609 i stadsdelen Muijala.

Denna ändring gäller inte köp av tomt, inlösning av arrendetomt eller storleken på reserveringsavgiften.

Markarrendatorn ska omedelbart meddela den som arrenderar ut marken om eventuell tillbyggnad. Arrendet höjs från och med början av den faktureringsperiod som följer på anmälan. Avtalsvitet för underlåtenhet att anmäla uppgår till 10 gånger det beräknade extra arrendet för den tid som underlåtenheten varar för varje påbörjat år för vilket man underlåtit att anmäla.

Eventuell rivning av byggnader sänker i motsvarande mån arrendet. Omfattningen av byggnadsskyldigheten uppgår till 50 procent i fråga om dessa tomter.

Beslut

För kännedom

tomttjänster inklusive stadsgeodeten

Stadsfullmäktige

26.10.2026

8**Fastställande av pris för tomt för flervåningshus i Routio**

625/10.00.02.02/2026

Stadsutvecklingsnämnden 20.08.2026 § 91

1) Sammanfattning

Som pris för stadens obebyggda tomt för flervåningshus på 3 760 m² vy fastställer staden medelvärdet av två (2) oberoende AKA-värderingar vilket uppgår till 272 600 euro (72,50 €/m² vy).

2) Tomten för flervåningshus i Routio

Denna tomt för flervåningshus blev ledig när arrendeavtalet med Lohjan Vuokra-asunnot Oy upphörde genom särskild överenskommelse den 26 juni 2025 efter att arrendatorn hade rivit byggnaderna och städat upp platsen. Stadsutvecklingsnämnden beslutade 2.4.2026 § 46 om förtida uppsägning av arrendeavtalet vilket ingicks 1986 (och skulle ha gällt fram till 2046). Den gällande detaljplanen har trätt i kraft 25.10.1973 som detaljplan för Lojo kommun, detaljplan 15.

Därmed kan denna tomt för flervåningshus, 7370 m² vy och 3760 m² vy, överlåtas av staden. Det finns nu från februari-mars 2026 två (2) utomstående och oberoende värderingar av två AKA-värderare på nationell nivå och medelvärdet av dessa värderingar är 72,50 euro/m² vy (70 euro/m² vy och 75 euro/m² vy). Se avsnittet "Sundbackavägen 28". Detta innebär att arrendet kommer att uppgå till 272 600 euro eller 13 630 euro för det första kalenderåret (5 procent). Beslut om att beställa AKA-värderingar (1190 euro och 1200 euro) fattades efter konkurrensutsättningen av markanvändningsingenjören 29.1.2026 § 6 (stadsutvecklingsnämnden 3.2.2026 § 25).

Samma värdering omfattade också tre (3) sådana tomter för flervåningshus i närheten av Routio centrum vars arrendeavtal löper ut inom de närmaste åren. Alla dessa tomter värderades till 75 euro/m² vy vid bägge värderingar. Ett av dessa tre bostadsbolag har svarat mig efter att jag tog kontakt för första gången den 11 september 2025. Alla tre fick kännedom om resultaten av de båda värderingarna så snart den andra värderingen hade blivit klar den 4 mars 2026. När det gäller dessa tomter kommer beslut om förlängning av arrendeavtalen eller inlösning av tomterna att fattas av stadsutvecklingsnämnden i sinom tid, beroende på vad bostadsbolagen beslutar. Under rådande omständigheter i Lojo är värderingarna användbara i flera år.

Det finns en motion om denna av staden ägda tomt för flervåningshus i Routio. Motionen gäller parkeringsplatser (se det kompletterande materialet om Routio, sidorna 2 och 3). Den har behandlats i

Stadsfullmäktige

26.10.2026

stadsfullmäktige 20.10.2025 § 168. Trots motionen kommer den här tomten att bli ledig för ansökan. Trots att efterfrågan på bygglov för flervåningshus i Routio tydligen är liten, särskilt då det gäller en så stor byggrätt, är det ändå bättre för staden att lägga ut tomten för ansökan än att inte försöka alls. Senare kan det bli aktuellt med tomtindelning i fråga om den här stora tomten. De vatten- och avloppsanslutningar som finns sedan tidigare ligger vid gatan. För nybyggnation gäller normala anslutningsavgifter vid vattenverket.

3) Övrigt

Det är också nödvändigt att fastställa omfattningen av byggnadsskyldigheten på tomterna i Routio. Byggnadsskyldigheten kan vara relativt låg, dvs. 50 procent av byggrätten. Det kan öka intresset för denna tomt för flervåningshus, även om köpeskillingen/arrendet gäller hela byggrätten. Allmänna överlåtelsevillkor för obebyggda tomter och byggplatser har senast godkänts av stadsfullmäktige 14.12.2022 § 158. Det har inte funnits behov av att uppdatera dessa villkor.

Enligt den preliminära tidtabellen behandlas detta beslutsförslag i stadsutvecklingsnämnden nu 20.8.2026, i stadsstyrelsen i september 2026 och i stadsfullmäktige 26.10.2026. Om det inte anförs några besvär hos förvaltningsdomstol vinner stadsfullmäktiges beslut laga kraft 10.12.2026. Då kan tomten för flervåningshus läggas ut för fortgående ansökan direkt. Beslut om försäljning eller utarrendering av tomten för flervåningshus omfattas av stadsutvecklingsnämndens befogenheter.

Mer information

markanvändningsingenjör Riku Korhonen, riku.korhonen(at)loija.fi

Kompletterande material

- karta och uppgifter om den tomt för flervåningshus som finns i Routio (3 sidor)
- värderingsdokument 1 AKA-värdering 10.2.2026, Fastställande av pris för tomt för flervåningshus i Routio, avsnittet "Salmenmäentie 28" på sid. 2, (21 sidor)
- värderingsdokument 2 AKA-värdering 3.3.2026, Fastställande av pris för tomt för flervåningshus i Routio, avsnittet "Salmenmäentie 28" på sid. 14, (15 sidor)
- de beslut om uppsägning av arrendeavtalen och om att beställa AKA-värderingar som nämns i beredningstexten (8 sidor)

Värderingsdokumenten är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 17 och 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Föredragande

stf. Stadsstrukturdirektör Häkkinen Hannes

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att Lojo stad

1. fastställer priset för tomt 2 för flervåningshus i kvarter 646 i stadsdelen Routio, motsvarande fastigheten 444-444-1-266 Kataja med en areal på

Stadsfullmäktige

26.10.2026

7370 m², till 272 600 euro med ett enhetspris på 72,50 euro/m² vy och med en byggnadsskyldighet på 50 procent

2. därutöver beslutar att tomtansökan osv. sker i enlighet med beredningstexten samt att ovannämnda pris också är priset för att köpa loss en arrenderad tomt tidigast efter att byggnadsskyldigheten har uppfyllts.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Till stadsstyrelsens föredragningslista

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

markanvändningsingenjör Riku Korhonen, riku.korhonen(at)loha.fi

Kompletterande material

- karta och uppgifter om den tomt för flervåningshus som finns i Routio (3 sidor)
- värderingsdokument 1 AKA-värdering 10.2.2026, Fastställande av pris för tomt för flervåningshus i Routio, avsnittet "Salmenmäentie 28" på sid. 2, (21 sidor)
- värderingsdokument 2 AKA-värdering 3.3.2026, Fastställande av pris för tomt för flervåningshus i Routio, avsnittet "Salmenmäentie 28" på sid. 14, (15 sidor)
- de beslut om uppsägning av arrendeavtalen och om att beställa AKA-värderingar som nämns i beredningstexten (8 sidor)

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att Lojo stad

1. fastställer priset för tomt 2 för flervåningshus i kvarter 646 i stadsdelen Routio, motsvarande fastigheten 444-444-1-266 Kataja med en areal på 7370 m² vy, till 272 600 euro med ett enhetspris på 72,50 euro/m² vy och med en byggnadsskyldighet på 50 procent

2. därutöver beslutar att tomtansökan osv. sker i enlighet med beredningstexten samt att ovannämnda pris också är priset för att köpa loss en arrenderad tomt tidigast efter att byggnadsskyldigheten har uppfyllts.

Beslut

För kännedom

tomttjänster inklusive stadsgeodeten

Stadsfullmäktige

26.10.2026

9**Beviljande av befrielse från uppdrag som ersättare**

454/00.00.01/2024

Stadsstyrelsen 14.9.2026 § 282

Samlingspartiets tredje ersättare Jari Malkamäki har skickat ett brev daterat 31.8.2026 där han med hänvisning till personliga skäl begär befrielse från uppdraget som ersättare i Lojo stadsfullmäktige.

Enligt 70 § i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Fullmäktigeledamöter och ersättare beviljas avsked av fullmäktige.

Så här föreskrivs i 17 § i kommunallagen (Ersättare i fullmäktige): "Till ersättare för fullmäktigeledamöterna väljs av de första icke invalda kandidaterna från varje valförbund, parti och gemensam lista i kommunalvalet ett lika stort antal som antalet ledamöter, dock minst två. En ledamot som blivit vald i egenskap av kandidat för en valmansförening utanför de gemensamma listorna har ingen ersättare.

Om det konstateras att en ledamot har förlorat sin valbarhet eller om en ledamot har befriats från sitt uppdrag eller avlidit, kallar fullmäktigeordföranden i hans eller hennes ställe för den återstående mandattiden den i ordningen första ersättaren från valförbundet, partiet eller den gemensamma listan i fråga.

Så här föreskrivs i 93 § i vallagen (Ersättare i fullmäktige): "Blir antalet ersättare under fullmäktiges mandatperiod ofullständigt, ska den kommunala centralvalnämnden på begäran av fullmäktiges ordförande förordna nya ersättare i enlighet med 17 § i kommunallagen. Om alla ersättarplatser inte kan besättas med stöd av denna paragraf, förblir antalet ersättare ofullständigt."

Mer information

sekreterare för förvaltningstjänster Jonna Riekkinen,
jonna.riekkinen(at)lohja.fi

Kompletterande material

- Jari Malkamäkis begäran om beviljande av befrielse från
förtroendeuppdraget

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar lägga fram följande beslutsförslag för
stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar

Stadsfullmäktige

26.10.2026

1. att bevilja Jari Malkamäki befrielse från uppdraget som ersättare i stadsfullmäktige
2. konstatera att ersättarnas ordningsföljd ändras enligt följande:
 - 4. ersättare Storbjörk blir tredje ersättare
 - 5. ersättare Synnerberg blir fjärde ersättare
 - 6. ersättare Maisi blir femte ersättare
 - 7. ersättare Latva blir sjätte ersättare
 - 8. ersättare Meurman blir sjunde ersättare
 - 9. ersättare Heinänen blir åttonde ersättare
 - 10. ersättare Koivisto blir nionde ersättare
 - 11. ersättare Vuori blir tionde ersättare
 - 12. ersättare Hannus blir elfte ersättare.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

sekreterare för förvaltningstjänster Jonna Riekkinen,
jonna.riekkinen(at)lohja.fi

Kompletterande material

Jari Malkamäkis begäran om beviljande av befrielse från
förtroendeuppdraget

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att

- 1) bevilja Jari Malkamäki befrielse från uppdraget som ersättare i stadsfullmäktige
2. konstatera att ersättarnas ordningsföljd ändras enligt följande:
 - 4. ersättare Storbjörk blir tredje ersättare
 - 5. ersättare Synnerberg blir fjärde ersättare
 - 6. ersättare Maisi blir femte ersättare
 - 7. ersättare Latva blir sjätte ersättare
 - 8. ersättare Meurman blir sjunde ersättare
 - 9. ersättare Heinänen blir åttonde ersättare
 - 10. ersättare Koivisto blir nionde ersättare
 - 11. ersättare Vuori blir tionde ersättare
 - 12. ersättare Hannus blir elfte ersättare.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

För kännedom

utdrag Jari Malkamäki och de ersättare som nämns i beslutet,
fullmäktigegruppens ordförande Saukkola registreras i registret över
förtroendevalda

Stadsfullmäktige

26.10.2026

10**Invånarinitiativ: Övervakningskamera vid träbron i Saukkola**

520/00.01.02.01/2026

Tekniska nämnden 19.08.2026 § 121

Harri Lahtinen (samtycke till att namnet offentliggörs) föreslår följande i ett initiativ som inkommit 29.3.2026:

”Jag skulle ta initiativ till att det placeras en RIKTIG övervakningskamera vid träbron i Saukkola. Det är därför mycket tvivelaktigt som händer där och i dess omgivning, så det skulle ofta behövas bildmaterial. Ett tecken på att det finns problem vid bron är att man för ett halvår sedan anlagt farthinder och även meddelat om kameraövervakning. Någon kamera installerades dock inte på riktigt, det var bara skrämsel.

De senaste som har hänt är att en dam som bor vid bron har fått sina soptunnor stulna. På kort tid har tre soptunnor stulits. Postlådor har också förstörts. Också vår skottkärra stals från vår gård för några år sen och den hittades två veckor senare guppande på ån efter att ha slängts ner från bron.

Sånt här förekommer varje år, allt från försök till att bränna bron. En kamera skulle säkert betala sig. Det skulle också hjälpa byborna, som för att bevara grannsämjan inte vill lägga sig i, så till vida att ogärningsmännen, av vilka flera är kända, skulle tvingas att tänka på sitt ansvar ur ett lite allvarligare perspektiv.”

Tekniska sektorns utlåtande:

När det gäller träbron i Saukkola avviker inte skadegörelsen från den skadegörelse som förekommer i det övriga gatunätet/de allmänna områdena i trakten. Stadens möjligheter att övervaka sådan skadegörelse jämte negativa följdverkningar som sker på privata fastigheter är begränsade. Staden har beredskap för att trygga kritisk infrastruktur och i anslutning till det har staden vidtagit åtgärder bl.a. i fråga om vattenförsörjningen. Det föreslås inte att ett enskilt objekt som träbron i Saukkola förses med kameraövervakning.

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, [janne.koivuniemi\(at\)lohja.fi](mailto:janne.koivuniemi(at)lohja.fi)

Föredragande

tf teknisk direktör Koivuniemi Janne

Beslutsförslag

Tekniska nämnden beslutar att

1. anteckna tekniska sektorns redogörelse för kännedom och beslutar att träbron i Saukkola inte förses med kameraövervakning
2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare fullmäktige att motionen är slutbehandlad.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Beslut

Tekniska nämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 283

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, [janne.koivuniemi\(at\)lohja.fi](mailto:janne.koivuniemi(at)lohja.fi)

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att tekniska nämnden har antecknat tekniska sektorns redogörelse för kännedom och beslutat att träbron i Saukkola inte förses med kameraövervakning

2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, [janne.koivuniemi\(at\)lohja.fi](mailto:janne.koivuniemi(at)lohja.fi)

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

För kännedom

utdrag initiativtagarens namn
antecknas i förteckningen över initiativ

Stadsfullmäktige

26.10.2026

11**Invånarinitiativ: Iståndsättning av eldplatsen och naturstigen i Fagernäs**

1514/00.01.02.01/2025

Tekniska nämnden 19.08.2026 § 122

På vägnar av områdeskommittén för Karstu Paloniemi Routio föreslår en person följande i en motion som kommit in 10.11.2025:

"Områdeskommittén för Karstu Paloniemi Routio har tidigare lämnat ett initiativ om iståndsättning av eldplatsen i Fagernäs samt om iståndsättning av naturstigen. Vid mötet 22.10.2025 konstaterade vi att ingenting har hänt. Vi skulle vilja veta hur det ligger till.

Vi lämnar alltså ett nytt initiativ om iståndsättning av eldplatsen i Fagernäs samt om iståndsättning av stigarna kring eldplatsen.

Vi anser att det är motiverat att iståndsätta och underhålla en redan befintlig plats som är bra och funktionell. Särskilt när man samtidigt bygger helt nya liknande utflyktsmål i staden. Dessutom utgör området ett fantastiskt naturobjekt och en iståndsättning skulle säkert öka antalet användare.

Genom en iståndsättning skulle man även uppnå rättvisa mellan bostadsområden och stadsdelar."

Initiativet medför konsekvenser för budgeten.

Tekniska sektorns utlåtande:

Frågan har utretts i samarbete med planläggningen och det är motiverat att behandla den i initiativet föreslagna iståndsättningen av eldplatsen och naturstigen i samband med arbetet med den detaljplan, detaljplan L127, som ska utarbetas för området.. Planläggningen är ett objekt som ingår i det godkända planlägningsprogrammet.

Mer information

Stadsträdgårdsmästare Kirsti Puustinen, [kirsti.puustinen\(at\)lohja.fi](mailto:kirsti.puustinen@lohja.fi)

Föredragande

stf. Teknisk direktör Koivuniemi Janne

Beslutsförslag

Tekniska nämnden beslutar att

1. anteckna för kännedom tekniska sektorns utredning samt att den i initiativet föreslagna iståndsättningen av eldplatsen och naturstigen behandlas i samband med arbetet med den detaljplan, detaljplan L127, som ska utarbetas för området.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare fullmäktige att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Tekniska nämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 284

Mer information Stadsträdgårdsmästare Kirsti Puustinen, kirsti.puustinen(at)lohja.fi

Föredragande Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att tekniska nämnden har antecknat tekniska sektorns utredning för kännedom samt beslutat att den i initiativet föreslagna istandsättningen av eldplatsen och naturstigen behandlas i samband med arbetet med den detaljplan, detaljplan L127, som ska utarbetas för området

2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information Stadsträdgårdsmästare Kirsti Puustinen, kirsti.puustinen(at)lohja.fi

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

För kännedom

utdrag initiativtagare
tf. planlägningschef Leppikangas
antecknas i förteckningen över initiativ

Stadsfullmäktige

26.10.2026

12**Invånarinitiativ: Cykelväg från Sammatti till Karislojo**

995/00.01.02.01/2026

Tekniska nämnden 19.08.2026 § 123

Jenni Olsoni (samtycke till att namnet offentliggörs) föreslår tillsammans med 72 andra undertecknare följande i ett initiativ som inkommit 10.6.2026:

"Vår skola Sammatin Vapaa Kyläkoulu ligger i Sammatti i Lohilampi. Största delen av våra elever bor antingen i Karislojo eller i Sammatti. Vi har cirka 110 elever. Vägarna till skolan är invecklade och farliga och därför vill vi ha en cykelväg från skolan i Sammatti till Karislojo via Lohilampi. På så sätt skulle alla skolbarn i området kunna använda cykelvägen till och från skolan. Cykelvägen kommer att gynna också andra invånare."

Tekniska sektorns utlåtande:

Lohilammentie samt Sammattivägen, vilken går mellan Sammatti och Karislojo, är vägar som upprätthålls av livskraftscentralen i Nyland. Under 2024 var trafikvolymen på Lohilammentie ca 470 fordon/dygn och på Sammattivägen ca 1500 fordon/dygn. De låga trafikvolymerna motiverar inte en separat cykelbana längs vägarna i fråga. Huvudansvaret för eventuella investeringar ligger hos livskraftscentralen i Nyland. Byggande av en gång- och cykelväg på en sträcka på ca 2,5 km mellan Sammatti och Myllykylä ingår i livskraftscentralens investeringsprogram för de kommande åren.

Mer information tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, janne.koivuniemi@lohja.fi

Föredragande tf teknisk direktör Koivuniemi Janne

Beslutsförslag Tekniska nämnden beslutar att 1. anteckna tekniska sektorns utredning för kännedom och konstatera att staden inte finansierar de cykelvägar som föreslås i initiativet 2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att initiativet är slutbehandlat.

Beslut Tekniska nämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 285

Mer information tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, [janne.koivuniemi\(at\)lohja.fi](mailto:janne.koivuniemi(at)lohja.fi)

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att tekniska nämnden har antecknat tekniska sektorns utredning för kännedom och konstaterat att staden inte finansierar de cykelvägar som föreslås i initiativet

2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, [janne.koivuniemi\(at\)lohja.fi](mailto:janne.koivuniemi(at)lohja.fi)

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

För kännedom

utdrag initiativtagarens namn
antecknas i förteckningen över initiativ

Stadsfullmäktige

26.10.2026

13**Invånarinitiativ: Förhindrande av motortrafik på gång- och cykelvägen mellan Muhrsvägen och Mineritvägen**

864/00.01.02.01/2026

Tekniska nämnden 19.08.2026 § 124

I ett initiativ som inkommit 21.5.202 föreslår en invånare följande:

På området mellan Muhrsvägen och Mineritvägen, där det enligt trafikmärken är förbjudet att köra med motordrivna fordon, förekommer det ständigt otillåten trafik med motorfordon. På området rör sig bilar, mopeder och terränghjulingar, ofta i hög hastighet utan att bry sig om trafikskyltarna.

Rutten i fråga används frekvent av lågstadieelever och förskolebarn. Dessutom fortsätter mopederna och terränghjulingarna ofta sin färd från Muhrsvägen längs Takaniittystigen mellan skolan, daghemmet och idrottsplanen, ett område där det också är förbjudet att köra med motorfordon.

Det nuvarande sättet att med hjälp av vägmärken förbjuda motortrafik är uppenbarligen inte tillräckligt för att förhindra farlig trafik i området. Detta utgör en betydande säkerhetsrisk, särskilt för barn och andra som använder gång- och cykelvägen.

Jag föreslår att kommunen vidtar åtgärder för att förhindra otillåten motorfordonstrafik, till exempel genom att sätta upp bommar eller stänga av körvägen så att det inte längre går att köra motorfordon i området. Målet är att förbättra säkerheten då barnen rör sig till och från skolan och daghemmet samt att se till att det är tryggt att använda gång- och cykelvägen i området.

Tekniska sektorns utlåtande:

Enligt tekniska sektorn är det möjligt att vid den angivna punkten montera en så kallad enkel slussport som förhindrar sådan fordonstrafik som strider mot trafikmärkena men som möjliggör genomfart för underhållsfordon.

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, [janne.koivuniemi\(at\)lohja.fi](mailto:janne.koivuniemi(at)lohja.fi)

Föredragande

tf teknisk direktör Koivuniemi Janne

Beslutsförslag

Tekniska nämnden beslutar att

1. anteckna tekniska sektorns utlåtande för kännedom och besluta att en så kallad enkel slussport ska monteras på gatuavsnittet mellan Muhrsvägen och Mineritvägen för att förhindra fordonstrafik som strider mot vägs skyltarna,

Stadsfullmäktige

26.10.2026

2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Tekniska nämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 286

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, janne.koivuniemi(at)lohja.fi

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att tekniska nämnden har antecknat tekniska sektorns utlåtande för kännedom och beslutat att en så kallad enkel slussport ska monteras på gatuavsnittet mellan Muhrsvägen och Mineritvägen för att förhindra fordonstrafik som strider mot vägskyltarna

2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

tf teknisk direktör Janne Koivuniemi, janne.koivuniemi(at)lohja.fi

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

För kännedom

tf. teknisk direktör Koivuniemi
antecknas i förteckningen över initiativ

Stadsfullmäktige

26.10.2026

14**Invånarinitiativ: Utveckling av lättrafikleder mellan tätorterna Sammatti-Karislojo i Lojo**

292/10.03.01.00/2024

Stadsutvecklingsnämnden 17.09.2026 § 107

Janne Kommonen (samtycke till att namnet offentliggörs) föreslår följande i ett initiativ som inkommit 8.7.2024:

”Utvecklingen av förutsättningarna för gång- och cykeltrafik ska på ett synligt och konkret sätt läggas till i stadens målsättningar. Man bör kunna förutse utvecklingen av eldrivna forskaffningsmedel, nya teknologier och autonoma system och därmed i hela staden förbättra möjligheterna och förutsättningarna till gång- och cykeltrafik. Särskilt då det gäller våra barn, rörelsehindrade personer och familjer bör säkerheten i trafiken samt tillgång till tjänster vara vägledande principer för planering och genomförande.

Som ett konkret förslag föreslår jag att man i stadens planer skriver in att man ska förbättra förutsättningarna för gång- och cykeltrafik och förutsättningarna att röra sig säkert mellan Karislojo och Sammatti. Jag föreslår att rutten ska gå mellan Sammattivägen (väg 104) och Lohilammentie. Längs Lohilammentie finns en skola med över 100 elever i klasserna 1–9. Dessa barn är nu beroende av transport för att kunna röra sig säkert till och från skolan. Hastighetsbegränsningarna på vägen mellan Karislojo och Sammatti (väg 104) är 60–80 km/t och utanför vägmarkeringarna finns det inget utrymme för gång- och cykeltrafik.

Man bör tillsammans med Livskraftscentralen utarbeta en sådan plan som stöder den regionala utvecklingen och smidigheten i trafiken samt möjliggör säker gång- och cykeltrafik mellan de norra tätorterna i Lojo och beaktar användningen av framtida tekniska lösningar. Samtidigt uppnås Lojo stads mål som Hinku-kommun samt som barnvänlig kommun enligt UNICEFs modell. Samtidigt utvecklas också förutsättningar för turism i Lojo i och med att trygga rutten för långfärdscyklning byggs ut så att det finns trygga rutten för långfärdscyklning också vid den norra sidan av Lojo sjö.

Som nästa steg kan man i planerna lägga till till exempel en förbättring av förutsättningarna för gång- och cykeltrafik på Karstuvägen mellan Fagnäs och Sammatti.”

Ytterligare information

Förslaget till gång- och cykelväg i karttjänsten:
<https://maps.app.goo.gl/fvWW8ssRub4LQiUv7>

Svar på initiativet:

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Vägförbindelsen mellan Karislojo och Sammatti utgörs av en landsväg som upprätthålls av Livskraftscentralen, och ett eventuellt ansvar för att göra verklighet av en trafikled för gång- och cykeltrafik längs vägen i fråga ligger hos Livskraftscentralen.

Staden har som mål att utveckla de trafiknät som gäller gång- och cykeltrafik samt förhållandena vid gång- och cykelvägarna. Ett av målen i Lojo stads stadsstrategi för 2026-2030 är att utveckla ett omfattande vägnät för gång- och cykeltrafik.

Lojos program för att främja gång och cykling har godkänts i stadsutvecklingsnämnden 3.2.2026. I programmet i fråga undersöks utvecklingsbehoven i fråga om vägnätet för gång- och cykling i Lojo. Inom ramen för arbetet med programmet har man utarbetat planeringsanvisningar för att stödja det långsiktiga utvecklingsarbetet. Vidare har man för de närmaste åren lyft fram konkreta åtgärder och ansvariga aktörer. Syftet är att målen i programmen ska uppnås 2050.

I programmet för att främja gång och cykling utgörs ett utvecklingsobjekt av förbättring av säkerheten på gång- och cykelvägen på avsnittet Kesälahdentie–Pajatie. I Sammatti utgörs ett utvecklingsobjekt av byggandet av en gång- och cykelväg mellan Sammatti och Myllykylä. Objektet ingår i den plan för väghållningen och trafiken för 2026–2029 som har utarbetats av Livskraftscentralen i Nyland.

Målet med den strukturmodell för markanvändning som blev klar 2022 är att förbättra säkerheten för fotgängare och cyklister på vägförbindelsen mellan Sammatti och Karislojo. I planen har vägförbindelsen mellan Sammatti och Karislojo anvisats som en vägförbindelse som är betydande med tanke på kommunstrukturen samt delvis som en vägförbindelse som är av betydelse med tanke på den interna kollektivtrafiken. Syftet med vägförbindelserna är att förbättra säkerheten för gång- och cykeltrafiken.

Förbättring av lv 1070 (Werlandervägen) genom att bygga gång- och cykelled mellan Sammatti - Myllykylä, Lojo : projektet finns med på listan över utvecklingsprojekt för att förbättra landsvägsnätet.

I den plan för väghållning och trafik 2025–2028 som har utarbetats av Livskraftscentralen i Nyland finns projektet lv 1070 Sammatti – Myllykylä med på listan över de mest brådskande projekten. Projektet ingår i Trafikledsverkets investeringsprogram för 2025–2032.

I det åtgärdsprogrammen för trafiksystemplanerna i västra Nyland som har utarbetats av Nylands förbund finns projektet lv 1070 Sammatti – Myllykylä med på listan över de mest brådskande åtgärderna för att förbättra säkerheten för fotgängare och cyklister.

Lojo stad utarbetar för närvarande en ny trafiksäkerhetsplan i samarbete med Livskraftscentralen i Nyland. Målet är att identifiera de största utmaningarna i fråga om trafiksäkerheten i Lojo och att hitta åtgärder för att

Stadsfullmäktige

26.10.2026

göra det säkrare för alla att röra sig i trafiken. I den nya trafiksäkerhetsplanen fastställs prioriteringar och åtgärder för att minska olyckor och för att utveckla trafikmiljön i Lojo så att den är ännu säkrare.

Avdelningarna för stadsutveckling och planläggning ansvarar för utvecklingen av gång- och cykellederna i staden. Utvecklingsarbetet sker långsiktigt i samarbete med myndigheter, lokala aktörer och invånare.

Mer information

Planläggare Klaus Seppänen, klaus.seppanen(at)lohja.fi
tf Planläggningschef Kaisa Leppikangas, kaisa.leppikangas@lohja.fi

Föredragande

tf Stadsstrukturdirektör Häkkinen Hannes

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar att

1. anteckna för kännedom den utredning som lämnats med anledning av initiativet
2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att initiativet anses slutbehandlat.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 05.10.2026 § 323

Mer information

Planläggare Klaus Seppänen, klaus.seppanen(at)lohja.fi
tf planläggningschef Kaisa Leppikangas, kaisa.leppikangas(at)lohja.fi

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att stadsutvecklingsnämnden har antecknat för kännedom den utredning som lämnats med anledning av initiativet
2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:
Fullmäktige beslutar anteckna att initiativet har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Mer information

Planläggare Klaus Seppänen, klaus.seppanen(at)lohja.fi
tf planläggningschef Kaisa Leppikangas, kaisa.leppikangas(at)lohj

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att initiativet har slutbehandlats.

Beslut

För kännedom

utdrag initiativtagarens namn
antecknas i förteckningen över initiativ

Stadsfullmäktige
Stadsfullmäktige

§ 201

17.11.2025
26.10.2026**15****Fullmäktigemotion om naturskola i Pullis**

1544/00.01.02.01/2025

Stadsfullmäktige 17.11.2025 § 201

Ledamoten Otso Jolkkonen lade på vägnar av fullmäktigegruppen Meidän Lohja fram följande motion som dessutom hade undertecknats av Juhani Järvinen, Päivi Alanne, Kirsi Ferin, Salla Seger, Pirjo-Leena Forsström och Marsa Valtonen: "Lojo, känt för sin natur, som anges i stadsstrategin. Vi har en fin natur som skulle erbjuda bra förutsättningar för att utveckla inlärning. Det finns dock ännu inga naturskolor i vår stad. Lokaler för skolan Pullin koulu skulle erbjuda en bra möjlighet till en naturskola. Pullin koulu är belägen i en miljö som erbjuder utmärkta möjligheter till att lära sig i naturen. I närheten finns skog, åkrar och vattendrag som på ett utmärkt sätt lämpar sig för miljöfostran och inlärning utomhus. Själva skolbyggnaden är i bra skick och skulle erbjuda fungerande lokaler för elever. Från den möjliga gränsen i stationsområdet skulle vägen till skolan vara cirka 2,3 km. Pullin koulu är omgiven av en aktiv bygemenskap som av frivilliga krafter har iståndsatt och skött skolans omgivning. De lokala invånarna skulle säkert stöda även naturskolans verksamhet genom sin lokalkännedom, och experimentet kunde inledas redan under läsåret 2026–2027. För närvarande har Pullin koulu 16 elever. Det skulle alltså finnas utrymme för en naturskola. Extern finansiering kan fås från olika källor, såsom gårdsbrukets utvecklingsfond. På samma sätt som andra naturskolor (t.ex. Teijon luontokoulu, Haltia naturskola i Noux och Korennon luontokoulu i Tammerfors), borde naturskolan betjäna hela stadens skolnät. Andra Lojoskolor kunde delta i tematiska naturskoleverkstäder i Pulli, och skolan skulle också vara till stöd för andra undervisningsenheter vad gäller miljöfostran. Skolans verksamhet skulle bygga på inlärning som sker i naturmiljö, och man kunde söka modeller i andra naturskolor. Lektioner skulle ofta hållas även utomhus, året runt. Byaföreningen har redan tidigare upprättat en omfattande projektplan om ämnet. Det är dock förståeligt att genomförande av projektet kräver stadens roll som ansvarsaktör. Härmed föreslår jag på vägnar av fullmäktigegruppen Meidän Lohja att Lojo stad börjar utveckla en naturskola i Lojoområdet i den gamla byaskolans lokaler i Pulli. Projektet borde ses som ett projekt som utvecklar stadens skolnät och som skulle förbättra livskraft i vårt område och barns förhållande till naturen. Skolan skulle ha ett utmärkt läge, vilket för sin del skulle främja områdets attraktionskraft för barnfamiljer."

Mer information

Förvaltningsdirektöt, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar att

1. anteckna den inkomna motionen

Stadsfullmäktige
Stadsfullmäktige

§ 201

17.11.2025
26.10.2026

2. lämna motionen till stadsstyrelsen för beredning.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget. Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom

edningens assistent Perheentupa
antecknas i förteckningen över motioner/initiativ

Bildningsnämnden 26.08.2026 § 121

I fullmäktigemotionen föreslås att Lojo stad börjar utveckla en naturskola i Lojoområdet i den gamla byaskolans lokaler i Pullis. I motiveringen till lyfter man fram Lojos styrkor som naturstad, det faktum att Pullis skola ligger i ett naturnära område samt möjligheterna att inom ramen för skolnätet i hela staden nyttja skolan som stöd för miljöfostran.

Inom resultatområdet för tillväxt och inläring har initiativet bedömts ur ett pedagogiskt, verksamhetsmässigt, ekonomiskt och servicenätverksmässigt perspektiv. Miljöfostran, naturbaserat lärande och främjande av en hållbar livsstil är en viktig del av målen inom den grundläggande utbildningen och inom utbildningsverksamheten i Lojo stad. Stadens skolor nyttjar redan nu närnaturen, skogsmiljöer och andra lärmiljöer i undervisningen. Dessa metoder kan stärkas ytterligare som en del av skolornas normala verksamhet utan att en separat naturskola inrättas.

Verksamheten vid Pullis skola har upphört och det är för närvarande inte ändamålsenligt att grunda en separat naturskola i Pullis skola. Enligt Lojo stads befolkningsprognoser kommer antalet barn och unga att minska under de kommande åren, vilket påverkar antalet elever och tillhandahållandet av tjänster inom den grundläggande utbildningen. Samtidigt förbereds sådana lösningar för servicenätet i staden vilkas mål är att säkerställa att utbildningstjänsterna ordnas på ett ändamålsenligt sätt, på ett ekonomiskt hållbart sätt och i enlighet med befolkningsutvecklingen.

Som bäst pågår en utredning av servicenätet där skolnätet, lokalernas användningsgrad, elevutvecklingen och tjänsternas tillgänglighet granskas som en helhet. I det här läget är det inte motiverat att ta i bruk en ny verksamhetsmodell eller en separat tjänst innan utredningen av servicenätet är klar och innan utvecklingen av verksamhetsmodellen för naturskolan kan bedömas på nytt i samband med det kommande läroplansarbetet.

Även om det skulle vara möjligt att kunna ansöka om extern projektfinansiering för att starta naturskoleverksamhet skulle ett långsiktigt anordnande av verksamheten kräva permanenta personal-, underhålls- och verksamhetsresurser av staden. Projektfinansiering befriar inte staden från ansvaret för verksamhetens kontinuitet och utgör därför inte en

Stadsfullmäktige
Stadsfullmäktige

§ 201

17.11.2025
26.10.2026

tillräcklig grund för att inleda ny verksamhet. Målen för miljöfostran kan också främjas på ett kostnadseffektivt och jämlikt sätt i skolnätet i hela staden genom att utveckla de nuvarande verksamhetssätten och nyttja stadens mångsidiga naturområden i undervisningen.

Mer information

Bildningsdirektör tillväxt och inläring Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Föredragande

Bildningsdirektör, tillväxt och inläring Lehmus Juha-Pekka

Beslutsförslag

Bildningsnämnden beslutar att

1. Lojo stad på basis av den erhållna redogörelsen inte grundar en natutskola i Pullis skola
2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Bildningsnämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Till stadsstyrelsens föredragningslista

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 288

Mer information

Bildningsdirektör tillväxt och inläring Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att bildningsnämnden på basis av den redogörelse som lämnats in har beslutat att Lojo stad inte grundar någon naturskola i skolan i Pulli.
2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:
Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

Bildningsdirektör tillväxt och inläring Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Stadsfullmäktige
Stadsfullmäktige

§ 201

17.11.2025
26.10.2026

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

För kännedom

utdrag initiativtagarens namn
antecknas i förteckningen över motioner

Stadsfullmäktige

26.10.2026

16**Fullmäktigemotion: Återinföring av lönesubvention för personer som sysselsätts med anpassad sysselsättning i Lojo**

1308/00.01.02.01/2026

Stadsfullmäktige 24.08.2026 § 84

Marsa Valtonen, ledamot i socialdemokraternas fullmäktigegrupp, lämnade in följande motion som också undertecknades av ledamöterna Kirsi Ferin, Pirjo-Leena Forsström, Taina Lackman, Birgit Aittakumpu, Laura Skaffari, Anne-Mari Vainio, Anna Mustalahti, Pauliina Takala, Markku Saarinen, Juhani Järvinen, Teija Ristaniemi, Krista Alén, Satu Nybäck, Noora Kuusisto, Stina-Maarit Elo, Suzanne Di Rodi-Maukku, Anette Kotiranta och Olavi Turpeinen:

"I arbetslivet finns en stor grupp människor vars arbetsförmåga delvis är begränsad, men som fortfarande har mycket kompetens, motivation och vilja att arbeta. Tidigare kallades dessa personer *partiellt arbetsföra*. Numera talar man allt oftare om personer med anpassad arbetsförmåga och personer som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning. Ändringen av benämningen är viktig: människan ska inte definieras utifrån hens begränsningar, utan utifrån vad hen är kapabel att göra och vilket arbete hens kompetens lämpar sig för.

Främjandet av sysselsättningen av personer som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning är både humant sett och med tanke på stadens ekonomi motiverat. Arbetet stärker människans delaktighet, utkomst, välbefinnande och självständighet. Samtidigt minskar en lyckad sysselsättning det långvariga beroendet av förmåner och stärker stadens livskraft.

I Lojo har man tagit i bruk Lojo-tillägget, vars mål är att främja sysselsättningen, stärka ställningen för personen som ska sysselsättas på arbetsmarknaden samt minska stadens arbetslöshetskostnader. Lojo-tillägget har också motiverats med att arbetsvillkoret för den som sysselsätts med stödet ackumuleras och möjligheten att få inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning kvarstår.

Målen är goda och värda att understödhas. Ett problem har dock blivit att Lojo-tillägget i praktiken inte lämpar sig för alla som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning, i synnerhet inte för personer med funktionsnedsättning.

Åtminstone för en del av personerna som sysselsätts med anpassad sysselsättning har lönesubventionen upphört och Lojo-tillägget har inte kunnat ersätta den. På så sätt kan en person som trots sin funktionsnedsättning eller någon annan begränsning av funktionsförmågan har förmåga och vilja att arbeta bli utan arbete enbart på grund av att

Stadsfullmäktige

26.10.2026

arbetsgivaren inte har tillräckliga ekonomiska möjligheter att anställa hen.

Den som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning kan vara en mycket bra arbetstagare när arbetsuppgifterna, arbetstiden eller arbetsförhållandena anpassas till hens arbetsförmåga. Ofta är det inte frågan om huruvida personen är kapabel att arbeta, utan om det finns tillräckligt med incitament för arbetsgivaren att anställa personen.

Informationsbristen i beslutsfattandet måste åtgärdas

Vi beslutsfattare har inte fått tillräckligt med information om att Lojo-tillägget i själva verket inte gör det möjligt att sysselsätta alla som tidigare har sysselsatts med anpassad sysselsättning med lönesubvention.

Detta är betydande för beslutsfattandet.

Lojo-tillägget kan inte anses vara en fungerande ersättare för lönesubvention när den som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning de facto inte sysselsätts.

Sysselsättningspolitikens mål kan inte bara vara att sysselsätta personer som kan sysselsättas utan särskilt stöd. Om stödsystemet utelämnar just de personer vars sysselsättning kräver lönesubvention av arbetsgivaren, uppstår ett allvarligt jämlikhetsproblem.

Samtidigt förlorar man arbetsinsatser, skatteintäkter och möjligheten att minska stadens arbetslöshetskostnader.

Jag föreslår att Lojo stad

1. återinför lönesubventionen till personer som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning och vars sysselsättning inte är möjlig med hjälp av Lojo-tillägget,
2. fastställer tydliga grunder för när Lojo-tillägget kan användas och när lönesubventionen är nödvändig för den som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning,
3. utreder hur många personer med funktionsnedsättning eller andra personer som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning har blivit arbetslösa efter att lönesubventionen har upphört och hur många av dem som det vore möjligt att sysselsätta med hjälp av lönesubventionen,
4. utreder hur sysselsättning med lönesubvention påverkar stadens arbetslöshetskostnader,
5. säkerställer att Lojo-tillägget och lönesubventionen bildar en helhet där personer med funktionsnedsättning och andra som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning inte hamnar mellan stödsystemen.

Till sist

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Man behöver inte tycka synd om personer som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning utan de behöver få en chans att arbeta.

Om en person är kapabel att arbeta men arbetsgivaren inte kan anställa hen utan lönesubvention är det inte godtagbart att ersätta den fungerande lönesubventionen med en stödform som inte fungerar i situationen i fråga.

Jag föreslår att man i Lojo korrigerar denna allvarliga och diskriminerande situation genom att återinföra lönesubventionen till de personer som ska sysselsättas med anpassad sysselsättning och vars sysselsättning de facto förutsätter det.

Arbetsförmågan ska gå till spillo bara för att stödsystemet inte lämpar sig för personens situation.”

Mer information

Förvaltningsdirektör Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar

1. att anteckna den inkomna motionen och
2. att lämna motionen till stadsstyrelsen för beredning

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom

ledningens assistent Perheentupa
antecknas i förteckningen över motioner/initiativ-----
Stadsutvecklingsnämnden 17.09.2026 § 106

I fullmäktigemotionen belyses en viktig synvinkel då det gäller sysselsättningsmöjligheter för personer med anpassad arbetsförmåga. Staden håller med om att arbete utgör en central del av invånarnas delaktighet och välbefinnande.

Lönesubventionerat arbete har länge varit ett av statens viktigaste medel för att främja sysselsättningen. Den reform av sysselsättningsområdena som trädde i kraft i början av 2025 förändrade dock lönesubventionens ställning avsevärt. När ansvaret för att tillhandahålla arbetskraftsservice överfördes till kommunerna överfördes de pengar som tidigare använts för lönesubvention till kommunernas allmänna statsandel, vilket betyder att användningen av dessa pengar måste granskas ur ett perspektiv där de utgör en del av kommunernas totala resurser. Samtidigt slutade lönesubventionerat arbete att räknas in i arbetsvillkoret, vilket minskade kommunernas ekonomiska incitament att bevilja stödet. Till följd av dessa ändringar inledde Lojo stad en övergång till ett eget kommunalt sysselsättningstillägg, Lojotillägget. Syftet har varit att utveckla en stödform som är anpassad till lokala behov så att staden själv kan besluta om allokering, villkor och mål.

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Lojo och Högfors har kommit överens om att bägge städerna finansierar lönesubventionen för sina egna invånare ur sin egen budget. Städerna har inte reserverat anslag för beviljande av nya lönesubventionsbeslut i sina budgetar för 2026, så lönesubvention har inte beviljats inom sysselsättningstjänsterna under 2026 (sysselsättnings- och näringslivsnämnden 3.2.2026 § 10). På grund av budgeten har 11 sökande under 2026 fått avslag på ansökan om lönesubvention på grund av nedsatt arbetsförmåga. En del av dem har fortsatt sin anställning utan lönesubvention. Det är viktigt att notera att riktlinjerna för lönesubventioner inte bara gäller lönesubventioner som beviljas på grund av nedsatt arbetsförmåga, utan de gäller alla lönesubventioner.

Det är sant att Lojotillägget inte som sådant ersätter lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga eftersom syftet med dessa två stöd är olika.

Principerna för beviljande av lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga fastställs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och syftet är att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning eller sjukdom att delta i arbetslivet. Eftersom syftet med stödet är att möjliggöra deltagande i arbetslivet tillåter lagen om ordnande av arbetskraftsservice att en och samma arbetstagare beviljas en serie av beslut. Innan reformen av arbets- och näringsstjänsterna var ungefär 40 lojobor i arbete med lönesubvention. I genomsnitt har beloppet av lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga uppgått till 13 000 euro per år per beslut och anställningarna har varat i flera år. I genomsnitt har kostnaderna för lönesubvention på grund av nedsatt arbetsförmåga uppgått till 500 000 euro om året i Lojo innan reformen av arbets- och näringsstjänsterna.

Till skillnad från lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga är Lojotillägget utformat för att uppnå målet att stödet ska bidra till att den arbetssökande kommer in på den öppna arbetsmarknaden. Om principerna för beviljande av bidrag föreskrivs i den bestämmelse om fördelning som godkändes av stadsutvecklingsnämnden den 10 december 2025. Enligt bestämmelsen är tillägget avsett för sysselsättning av sådana arbetssökande med svag ställning på arbetsmarknaden vars ställning på arbetsmarknaden bedöms förbättras genom den stödda sysselsättningen.

Lojotillägget kan också användas för att anställa arbetssökande med anpassad arbetsförmåga om det bedöms att beviljandet av tillägget främjar den arbetssökandes ställning på arbetsmarknaden och sysselsättningen även efter att stödet upphört. Det är värt att notera att den nuvarande bestämmelsen om utdelning av Lojotillägget inte gör det möjligt att på nytt bevilja stödet till samma arbetsgivare vilket innebär att stödet är tidsbegränsat. Denna tidsbegränsning har uppmuntrat arbetsgivaren att fortsätta anställningsförhållandet efter att stödet har upphört och stödet har fungerat som en språngbräda till den öppna arbetsmarknaden.

Då kostnaderna för arbetslöshet och sysselsättning granskas ur stadens synvinkel är det viktigt att beakta att i den högsta avgiftsklassen (över 700 dagar arbetslöshetsförmån) uppgår stadens finansieringsansvar för

Stadsfullmäktige

26.10.2026

arbetslöshetsförmånen för en arbetslös arbetssökande till cirka 4 650 euro per år. Därför leder subventionerad sysselsättning i allmänhet inte till ekonomiska besparingar eftersom kostnaderna för sysselsättningen alltid är betydligt högre än den "straffavgift" som betalas för personen (värdet av ett beslut om Lojotillägg är cirka 18 000 euro per år). Sysselsättning kan leda till ekonomiska besparingar endast när subventionerad sysselsättning leder till permanent sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden. Lojotillägget har utformats för att uppnå det mål som stödet syftar till, nämligen att förbättra den arbetssökandes möjligheter att få arbete så att hen i framtiden kan få arbete på den öppna arbetsmarknaden utan stöd som betalas av kommunen.

Då det gäller stadsutvecklingsnämndens budget för 2027 kommer det att föreslås att ett anslag för beviljande av lönesubvention på grund av nedsatt arbetsförmåga och sysselsättningsstöd för personer som fyllt 55 år. Inledningsvis kommer det att föreslås att anslaget uppgår till sammanlagt cirka 150 000 euro. Syftet är att vid sidan av vid sidan av Lojotillägget återinföra lönesubventionen för nedsatt arbetsförmåga så att de olika stöden för sysselsättning bättre kan tillgodose de olika behoven och målen. Om man vill återställa lönebidraget för nedsatt arbetsförmåga till den nivå som gällde före reformen av sysselsättningsområdet eller säkerställa att det kan beviljas på lika villkor för alla personer med nedsatt arbetsförmåga i Lojo, måste anslaget mångdubblas och ökas under de kommande åren om man vill att de anställningsförhållanden som stöds med bidraget ska fortsätta år efter år. En sådan förändring i fråga om stöden inom sysselsättningstjänsterna som går i en riktning mot att betoningen ligger på lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga ändrar karaktären på stöden inom sysselsättningstjänsterna så att stöden går från att vara en språngbräda till den öppna arbetsmarknaden till en situation där Lojo stad blir en permanent finansiär för dem som arbetar hos arbetsgivare utanför staden.

Lojotillägg kommer att beviljas enligt de villkor som fastställs i bestämmelsen om Lojotillägget, lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga kommer att beviljas enligt de villkor som fastställs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Mer information

Direktör för sysselsättningsområdet Erja Kononen, erja.kononen(at)lohja.fi
Sysselsättningskoordinator Melinda Paunonen,
melinda.paunonen(at)lohja.fi

Föredragande

tf stadsstrukturdirektör Häkkinen Hannes

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar att

1. anteckna den utredning som lämnats med anledning av motionen
2. föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att motionen anses slutbehandlad.

Behandling

Stadsfullmäktige

26.10.2026

Avlägsnande

Stadsdirektör Petra Ståhl avlägsnade sig från mötet kl. 16.30 under behandlingen av detta ärende.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 05.10.2026 § 322

Mer information

Direktör för sysselsättningsområdet Erja Kononen, erja.kononen(at)lohja.fi
Sysselsättningskoordinator Melinda Paunonen,
melinda.paunonen(at)lohja.fi

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar att

1. anteckna för kännedom att stadsutvecklingsnämnden har antecknat för kännedom den utredning som har lämnats med anledning av motionen och enligt vilken det i budgeten för 2027 kommer att föreslås anslag för beviljande av lönesubvention för nedsatt arbetsförmåga och anslag för sysselsättningsstöd för personer över 55 år.

2. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Mer information

Direktör för sysselsättningsområdet Erja Kononen, erja.kononen(at)lohja.fi
Sysselsättningskoordinator Melinda Paunonen,
melinda.paunonen(at)lohja.fi

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar anteckna att motionen har slutbehandlats.

Beslut

Stadsfullmäktige

26.10.2026

För kännedom

utdrag initiativtagarens namn
antecknas i förteckningen över initiativ

Stadsfullmäktige

26.10.2026

17 Nya motioner

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Enligt 118 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigegrupperna och fullmäktige-ledamöterna efter behandling av de ärenden som anges i kallelsen till sammanträde rätt att väcka skriftliga motioner i frågor som gäller kommunens verksamhet och förvaltning. Ett anförande på högst tre (3) minuter kan användas till att framföra motionen muntligt. Motionen lämnas elektroniskt in till ordföranden och sekreteraren.

Mer information

Förvaltningsdirektör, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar

1. att anteckna den inkomna motionen och
2. att lämna motionen till stadsstyrelsen för beredning.

Påätös

För kännedom

ledningens assistent Perheentupa
antecknas i förteckningen över motioner/initiativ

Stadsfullmäktige

26.10.2026

18 **Informationsärenden**

454/00.00.01/2024

Stadsfullmäktige 26.10.2026

Följande ärende lämnas till stadsfullmäktige för kännedom:

Ledamot Marsa Valtonen har 28.9.2026 meddelat att hon avgår från den socialdemokratiska fullmäktigegruppen och ansluter sig som obunden till den gröna fullmäktigegruppen.

Mer information

Förvaltningsdirektör Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Kompletterande material

Marsa Valtonens anmälan om utträde ur fullmäktigegrupp och inträde i fullmäktigegrupp (ska inte läggas ut på nätet)

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att anteckna ärendet för kännedom.

Beslut
